

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

**ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ВНЕДРЯВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ УСЛУГИ НА
ПРИНЦИПА „ЕПИЗОД ОТ ЖИВОТА“**

2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение 7

1. Епизод от живота „Раждање на дете“ 10

- Стъпка 1: Издаване и изплащане на Болничен лист 11
- Стъпка 2: Отпадане на изискването за издаване на допълнителен Болничен лист 1 в случаите, когато майката ражда след термин 13
- Стъпка 3: Съставяне на електронно съобщение за раждане и изпращане на ЕГН на новороденото в съответното лечебно заведение 14
- Стъпка 4: Осигуряване на информация за раждането по служебен път 15
- Стъпка 5: Отпадане на изискването майката да представя уверение за записан следващ семестър/завършено висше образование при изплащане на втори транш от еднократната помощ за отглеждане на дете от майка-студентка, учаща в редовна форма на обучение 17
- Стъпка 6: Уеднаквяване на практиката на лечебните заведения при припознаване на дете и удостоверяване на датата на изписване на детето (служебна бележка за бащинство) 18

2. Епизод от живота „Преместване в рамките на страната“ 20

- Стъпка 1: Отпадане на изискването за издаване на удостоверение за постоянен адрес при смяна на постоянен адрес, обединяване на бланките за промяна на постоянен и настоящ адрес (ако настоящият адрес съвпада с постоянния) 21
- Стъпка 2: Осигуряване на информация за постоянен адрес по служебен път 22
- Стъпка 3: При заявяване на експресна услуга за издаване на лична карта да отпадне предоставянето на удостоверение от съответната общинска администрация за смяна на адреса, в случай че промяната не е отразена в Национална база данни „Население“ 23
- Стъпка 4: Отпадане на необходимостта от подмяна на свидетелство за управление на моторно превозно средство (СУМПС) при промяна на постоянния адрес от населено място в една област в населено място в друга област 24
- Стъпка 5: Отпадане на задължението на лицата, получили разрешение за придобиване, съхранение и/или носене и употреба на огнестрелни оръжия и боеприпаси да уведомяват едновременно Районното управление на МВР по постоянен и по настоящ адрес 25

3. Епизод от живота „Придобиване и подмяна на свидетелство за управление на моторно превозно средство“ 26

- Стъпка 1: Регламентиране на възможността за провеждане на хибридна форма на обучение по първа долекарска помощ, провеждано от БЧК 27
- Стъпка 2: Присъединяване на Регистъра на издадените удостоверения за завършено обучение за оказване на първа долекарска помощ на Български червен кръст към Информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX) и предоставяне на достъп до него на заинтересованите институции 27

Стъпка 3: Отпадане на издаването и предоставянето на удостоверение за завършен курс по първа долекарска помощ при пътно-транспортни произшествия за водачи на МПС за лица, притежаващи образователно-квалификационна степен „магистър“ по медицина и „магистър“ по стоматология, както и лица с професионална квалификация „фелдшер“ и „медицинска сестра“ 28

Стъпка 4: Намаляване сроковете за обикновена и бърза услуга за издаване на СУМПС и останалите български документи за самоличност 30

Стъпка 5: Отпадане на предоставянето на хартиено копие от документ за завършен най-малко първи гимназиален етап на средно образование при записване на курс за обучение на водачи и при подаване на заявление за издаване на СУМПС към МВР 31

Стъпка 6: Отпадане на изискването за предоставяне на карта за оценка на физическата годност на хартиен носител при придобиване на нова категория и въвеждане на служебна проверка на обстоятелствата чрез създаване на електронна карта 32

Стъпка 7: Въвеждане на служебно удостоверяване на обстоятелството за наличието на положително заключение за психологическа годност 34

4. Епизод от живота „Покупка и продажба на моторно превозно средство“ 36

Стъпка 1: Уеднаквяване на практиката на нотариусите при осъществяване на проверка за платен годишен данък върху превозните средства 37

Стъпка 2: Въвеждане на процес по архивиране в електронна среда посредством информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, поддържана от Нотариалната камара, на пълномощните от т. нар. уязвими пълнолетни лица 37

Стъпка 3: Създаване на работна група по въпроса за отпадане на необходимостта от представяне на удостоверение за застрахователна стойност на МПС при покупко-продажба на МПС 38

Стъпка 4: Премахване на изискването за наличие на застраховка „Гражданска отговорност“ при изповядване на сделка пред нотариус, когато МПС е спряно от движение 39

5. Епизод от живота „Покупка и продажба на недвижим имот“ 41

Стъпка 1: Заявяване и получаване на удостоверение за наличие или липса на акт за държавна/общинска собственост на имот или за отписване на имота от актовете книги от нотариуса чрез вътрешно-административна услуга 41

Стъпка 2: Осигуряване на достъп на по-широк кръг от лица до информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, поддържана от Нотариалната камара 42

Стъпка 3: Вписване на акта на сделката в Имотния регистър по електронен път и отпадане предоставянето на документи на хартиен носител от страна на нотариуса 44

6. Епизод от живота „Наемане на служител“ 46

Стъпка 1: Снабдяване от страна на работодателя с изискуема информация по служебен път (информация от трудовата книжка, удостоверение за психическа годност, документ, удостоверяващ необходимото образование) 46

Стъпка 2: Създаване на електронна Карта за предварителен медицински преглед 48

7. Епизод от живота „Загуба на работно място“ 50

Стъпка 1: Създаване на възможност за онлайн кандидатстване за избрана свободна позиция през Виртуално бюро по труда 50

Стъпка 2: Служебно събиране на информация за завършено образование, намалена трудоспособност и последна месторабота при подаване на заявление за първоначална регистрация в Агенцията по заетостта 51

Стъпка 3: Едновременно подаване на заявления за регистрация на търсещо работа лице и за парично обезщетение 53

8. Епизод от живота „Стартиране на бизнес“ 54

Стъпка 1: Намаляване на срока за регистрация по ЗДДС за новорегистрирани търговци, подали заявлението за регистрация пред Агенцията по вписванията 54

9. Епизод от живота „Закриване на бизнес“ 55

Стъпка 1: Изборът на лице да остане регистрирано по ЗДДС до датата на заличаването му от Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел да може да се заявява и пред Агенцията по вписванията, при подаване на Заявление за прекратяване в ТРРЮЛНЦ 55

Стъпка 2: Разработване на образци/уеб форми за предоставяне на информацията от работодател, свързана с масови уволнения, в структуриран вид 57

10. Епизод от живота „Встъпване в брак“ 58

Стъпка 1: Актуализиране на нормативната уредба, свързана с издаването на медицинско свидетелство за целите на встъпване в брак и въвеждане на електронно медицинско свидетелство 58

Стъпка 3: Въвеждане на служебно събиране на информация относно удостоверението за сключване на граждански брак. Въвеждане на допълнителен канал за получаване на удостоверение за граждански брак 60

11. Епизод от живота „Настъпване на смърт“ 62

Стъпка 1: Служебно уведомление от медицинското лице до длъжностното лице по гражданско състояние за съставеното „Съобщение за смърт“ и въвеждане на съобщението в електронен формат 62

Стъпка 2: Въвеждане на задължение за изпращане на съобщение за смърт от компетентното медицинско лице, незабавно след съставянето му 64

Стъпка 3: Ограничаване на изискването за удостоверение за наследници и въвеждане на служебен обмен на информация 65

Списък на съкращенията

Съкращение	Описание
RegiX	Информационна система за обмен на справочна и удостоверителна информация
АВ	Агенция по вписванията
АЗ	Агенция по заетостта
АПК	Административнопроцесуален кодекс
АСП	Агенция за социално подпомагане
БЧК	Български червен кръст
ГД ГРАО	Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“
ГПК	Граждански процесуален кодекс
ЕРБЛРО	Електронен регистър на болничните листове и решенията по обжалването им
ЗБЛД	Закон за българските лични документи
ЗГР	Закон за гражданската регистрация
ЗДвП	Закон за движението по пътищата
ЗЕУ	Закон за електронното управление
ЗЗД	Закон за задълженията и договорите
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗНЗ	Закон за насърчаване на заетостта
ЗННД	Закон за нотариусите и нотариалната дейност
ЗСПЗЗ	Закон за собствеността и ползването на земеделските земи
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИИСДА	Интегрирана информационна система на държавната администрация
ИААА	Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“
КСО	Кодекс за социално осигуряване
МВР	Министерство на вътрешните работи

МЕУ	Министерство на електронното управление
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОН	Министерство на образованието и науката
МП	Министерство на правосъдието
МПС	Моторно превозно средство
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МФ	Министерство на финансите
НАП	Национална агенция за приходите
НАЦИД	Национален център за информация и документация
НЗИС	Национална здравноинформационна система
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НОИ	Национален осигурителен институт
ОДМВР	Областна дирекция към Министерство на вътрешните работи
ПИБЛД	Правилник за издаване на българските лични документи
ППС	Пътно превозно средство
РН – НБД „Население“	Регистър на населението – Национална база данни „Население“
СДВР	Столична дирекция на вътрешните работи
СК	Семеен кодекс
ССЕВ	Система за сигурно електронно връчване
СУМПС	Свидетелство за управление на моторно превозно средство
ТЗ	Търговски закон
ТРРЮЛНЦ	Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел

Въведение

Подобряването и развитието на административното обслужване е постоянна задача на българската администрация. Чрез предоставянето на административни услуги физическите и юридическите лица упражняват свои субективни права или реализират свои законни интереси. В общото схващане предоставянето на административни услуги се осъществява чрез административни производства пред административни органи и се регулират от материалното и процесуалното административно право.

През последните години се налага глобалното разбиране, че в центъра на изпълнението на всички публични политики стои гражданинът и облекчаването на процедурите, с които той упражнява свои права, не следва да бъдат ограничавани от стриктни разбирания за формално разделение на властите, ограничения от институционален или териториален характер. Поради тази причина понятието за административни (публични) услуги все по-често надхвърля традиционното поле на администрацията (изпълнителната власт) и в рамките на по-широкото разбиране за намаляване на административната тежест се е наложило виждането за предоставяне на административни услуги от типа „епизоди от живота“ (на английски език „life events“), в които участват и организациите, предоставящи обществени услуги, лицата упражняващи публични функции и органите на съдебната система. За този вид услуги има различни терминологични виждания, включително „бизнес събития“, но всички съдържат обща концепция за предоставяне на комплексни административни услуги, чрез ефективни бизнес процеси, технологични решения и служебна обмяна на данни между институциите и т.н.

„Епизодите от живота“ са обичайни, важни моменти или етапи от живота на физическите лица или са свързани със създаването и дейността на юридически лица, които изискват взаимодействие с повече от един административен орган, организации, предоставящи обществени услуги и лица, осъществяващи публични функции. В завършения си вид, предоставянето на услуги като „епизод от живота“ означава предоставяне на отделните услуги от епизода координирано без да се налага потребителят да инициира различни административни услуги чрез подаване на нови заявления в хода на епизода.

Предоставянето на административни услуги от типа „епизоди от живота“ е във фокуса на Европейската комисия. Приетата с [Решение \(ЕС\) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г.](#) Програма за цифровото десетилетие 2030 г. предвижда, че ключовите обществени услуги следва да бъдат напълно достъпни по електронен път, включително тези от значение за важни житейски събития за физически лица, а [Регламент \(ЕС\) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 година](#) предвижда създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и

прилагането на принципа на еднократност при седем житейски събития¹. Национален координатор за управление на платформата е [Министерството на електронното управление](#)².

В Принципите на доброто управление, представени от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) през месец ноември 2023 г., е включен принцип № 20: „Публичната администрация предоставя рационализирани и висококачествени услуги“, който включва рационализиране на услугите за максимално удобство на потребителите и организиране и предоставяне на услуги под формата на „житейски събития“.

Планът е съобразен и с Препоръката на ОИСР за административно обслужване, поставящо хората в центъра на предоставянето на административни услуги от 2024 г. Препоръката предвижда да се приоритизират бизнес процесите и предоставянето на услуги от гледна точка на потребителя и да се улесни взаимодействието с публичния сектор при житейски събития (напр. раждане на дете или смърт на роднина), бизнес събития (напр. стартиране или закриване на фирма) и др.

Според Административния регистър³ администрацията в България предоставя над 2500 индивидуални услуги на гражданите и бизнеса. Голяма част от тях са неясни за гражданите, което води до проблеми при тяхното предоставяне. От една страна, кандидатът не знае от коя услуга се нуждае в настоящата ситуация и това създава допълнителна тежест както за него, така и за администрацията. От друга страна, в повечето случаи услугите не отговарят на реалните нужди на гражданите и бизнеса, а са организирани в съответствие със сложната административна система и са предназначени да удостоверяват конкретни факти и обстоятелства, които са известни на лицето или бизнеса и нямат добавена стойност за тях. За едно събитие в живота си гражданите и бизнеса понякога трябва да инициират множество административни производства, за да предоставят съответните актове в крайната администрация.

През последните години българската администрация е правила редица стъпки за подобряване на административното обслужване и намаляване на административната тежест, включително чрез приоритизирането от Съвета за административната реформа на десет услуги, които да бъдат трансформирани на принципа на „епизоди от живота“ през 2018 г.⁴

Планът за внедряване на административни услуги на принципа „епизод от живота“ предлага модел на организиране на административното обслужване, който акцентира върху разширяване на приложното поле на принципа за служебен обмен на информация между институциите, както и служебно известяване за приключване на определен етап от комплексната услуга и необходимост от стартиране на следващия. Моделът на взаимодействие между отделните структури е насочен към преобразуване на голяма част от съществуващите към момента отделни административни услуги, чиито крайни продукти най-често се използват за доказване на факти и обстоятелства пред други административни органи,

¹ Седемте епизода от живота, посочени в Приложение II на регламента са: раждане, пребиваване, образование, работа, преместване, пенсиониране и започване, извършване и приключване на стопанска дейност.

² Решение № 979 на Министерския съвет от 7.12.2022 г.

³ https://iisda.government.bg/adm_services/services

⁴ Портал за обществени консултации, <https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=&Id=359&y=2022&m=12&d=>

във вътрешни административни услуги, които не изискват отделно взаимодействие с гражданина или юридическото лице.

1. Епизод от живота „Раждане на дете“

Епизод от живота „Раждане на дете“

Обхват:

Начало на епизода: 45 дни преди термина на бременната жена

Край на епизода: Прекратяване на получаването на обезщетения/помощи, полагаеми по Кодекса за социално осигуряване (КСО) и Закона за семейни помощи за деца (ЗСПД), свързани с отглеждането на дете

Част от възможните хипотези на епизода: раждането се случва в Република България, майката е известна и жива след раждането; майката не е под запрещение; не са разгледани случаи на осъществено раждане без лекарско наблюдение извън лечебно заведение; поне един от двамата родители е български гражданин, като не е разгледан процесът по придобиване на друго гражданство от детето; родителят се възползва единствено от осигурителната система/социалното подпомагане на Република България; записване на детето в ясла и/или детска градина не е разглеждано като самостоятелен процес, а само се отчита като изискване с цел промяна на обстоятелствата на родителя, който ползва обезщетения. Не е разглеждано осиновяване на дете. Не са разгледани обезщетения във връзка с трудоустрояване поради кърмене или напреднал етап на лечение инвитро. Не е разглеждано установяване на степен на инвалидност от ТЕЛК/НЕЛК и др.

Стъпки за подобрене на епизода в рамките на настоящия план:

1. 45 дни преди раждането

- 1.1. Преглед 45 дни преди термин, издаване на Болничен лист 1.
- 1.2. Болничният се получава в НОИ по електронен път.
- 1.3. Майката уведомява работодателя за издаден Болничен лист 1 (майката не е задължена да предоставя болничния лист).
- 1.4. Работодателят проверява в Електронния регистър на болничните листове и решенията по обжалването им (ЕРБЛРО) за наличието на болничния лист.
- 1.5. Работодателят предоставя удостоверение относно правото на парично обезщетение по болничен лист (удостоверение приложение № 9) по електронен път на НОИ.

2. Раждане и издаване на удостоверение за раждане

- 2.1. Изпращането на съобщението за раждане е по електронен път, освен в случаите, когато раждането е извън лечебно заведение. Лечебното заведение, в което е настъпило раждането, изпраща електронно подписаното съобщение за раждане, заедно със заявлението или нотариално заверената декларация за припознаване (с всички необходими атрибути) до НЗИС.
- 2.2. НЗИС изпраща съобщението до общината, където е настъпило раждането. Длъжностното лице по гражданското състояние съставя акт за раждане, дава ЕГН, който вписва в акта за раждане, създава електронен еквивалент на акта за раждане в Националния електронен регистър на актовете за гражданско състояние, въз основа на който на новороденото се създава електронен личен регистрационен картон в регистъра на населението – НБД „Население“. Въз основа на съставения акт за раждане се издава удостоверение за раждане (оригинал) на хартиен носител, което се дава на родителите.
- 2.3. МРРБ предоставя данни ежедневно на НЗИС за новородените.
- 2.4. НЗИС изпраща информация от акта за раждане за име, ЕГН и произход до съответното лечебно заведение.

3. От издаването на удостоверение за раждане до 135-ти ден от издаването на Болничен лист 1

- 3.1. Издаване на Болничен лист 2 (ако майката роди след термин, дните след датата на термина до датата на раждането се прехвърлят в Болничен лист 2), болничният се получава в НОИ от лекаря по електронен път.
- 3.2. Майката уведомява работодателя за настъпилото събитие и за издаден Болничен лист 2
- 3.3. Работодателят проверява в ЕРБЛРО за наличието на болничните.
- 3.4. Работодателят предоставя удостоверение относно правото на парично обезщетение по болничен лист (удостоверение приложение № 9) по електронен път на НОИ.

3.5. Ежедневно изпращане на справка за ЕГН на новородени от НБД „Население” към Агенцията за социално подпомагане.

3.6. Издаване на Болничен лист 3.

4. От 136-тия ден от издаването на Болничен лист 1 до края на 1 година.

4.1. Съгласно чл. 45, ал. 1, т. 2 от Наредбата за работното време, почивките и отпуските остатъкът от 275 дни (след изтичането на гореописаните 135 дни) се ползва въз основа на писмено заявление на майката до работодателя (няма да е необходимо да се предоставя акта за раждане на детето).

4.2. Работодателят предоставя по електронен път на НОИ Приложение № 10 (Удостоверение от осигурителя относно правото на парично обезщетение на осигурено лице).

4.3. НОИ продължава изплащането на обезщетението.

5. Между година 1 и година 2 след раждането.

Втората година е периодът, който започва след изтичане на първите 410 дена и завършва точно на втория рожден ден на детето. През този период майката е в отпуск за отглеждане на дете до 2 години и получава обезщетение, което е фиксирано.

5.1. Деклариране на желанието да се получава обезщетение за отглеждане на дете.

5.2. Работодателят предоставя по електронен път на НОИ Приложение № 10 (Удостоверение от осигурителя относно правото на парично обезщетение на осигурено лице).

5.3. НОИ изплаща на майката фиксираното обезщетение за втора година.

5.4. В края на втората година полагаемите обезщетения за отглеждане на дете се прекратяват по служебен път.

6. Ако майката се върне на работа преди изтичане на година 2.

При завръщане на работа преди изтичане на втората година или записване на дете в детска ясла, майката може да продължи да получава 50 на 100 от обезщетенията за отглеждане на дете за съответния период.

Водещи институции, участващи в епизода: Министерство на електронното управление, Министерство на здравеопазването, лечебни заведения, Министерство на правосъдието, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на труда и социалната политика, Агенция за социално подпомагане, Министерство на образованието и науката, Национален център за информация и документация, Национален осигурителен институт, Национална здравноосигурителна каса, Национално сдружение на общините.

Други участници в епизода: майка, баща (в случай на прехвърляне на майчинството), родителите на майката или бащата (в случай на прехвърляне на правата за обезщетение), настойник, наблюдаващ лекар, лечебни заведения, личен лекар на детето, работодатели. Бащата, родителите на майката или родителите на бащата – след навършване на 6 месеца на детето, майката има право да прехвърли „майчинството“ на бащата, на родителите си или на родителите на бащата на детето.

Стъпка 1: Издаване и изплащане на Болничен лист

Описание на проблема:

Разпоредбата на чл. 33, ал. 5, т. 12 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) урежда едно от задълженията на Националния осигурителен институт (НОИ), а именно – да създава и поддържа Електронен регистър на болничните листове и решенията по обжалването им. Органите на медицинската експертиза освидетелстват лицата относно тяхното здравословно състояние и нямат отношение към процеса по отпускане и изчисляване на паричните обезщетения за временна неработоспособност, бременност и раждане и т.н.

Осигурените лица предоставят на работодателите си издадения болничен лист на хартия, при искане на обезщетения за бременност и раждане, и за оправдаване отсъствието на работника или служителя при изпълняване на трудовите и служебните му задължения. На базата на получения болничен лист, работодателят подава към НОИ искането за изплащане на обезщетение на работник или служител.

Към настоящия момент съществува възможност за работодателя да направи справка за конкретен болничен лист (а не за всички болнични листове издадени на лицето) по номер на болничен лист и идентификатор на служителя. Справката се предоставя през Интегрираната система за електронен обмен на документи и данни (ИСЕОДД).

Предложение:

Предлага се, когато лекарят издаде болничния лист на лицето, лицето да информира работодателя, че има издаден такъв болничен лист, без да го предоставя физически. Работодателят, само на базата на уведомлението на служителя, като се предостави номер на болничен лист, да може да извърши проверка за своя служител дали в действителност е издаден болничен лист, за какъв период е и на коя дата е издаден. Работодателят да може да достъпва ЕРБЛРО и да прави справка само за своите текущи служители.

Достъпът на осигурителите до болничния лист ще става през Интегрираната система за електронен обмен на документи и данни. Ще бъде възможно за осигурителя да извърши справка по електронен път в регистъра на базата на неформално уведомление, направено от служителя. Справката се извършва на база ЕГН и номер на болничния лист. Предлаганата промяна е в съответствие с усилията по изграждане на цялостно електронно здравно досие на българските граждани. Необходимо е изрично да се регламентира в нормативната уредба и че отговорността за достъпа до данните в болничния лист е изцяло на работодателя, респективно – на упълномощеното от него лице, както и да бъдат предвидени контролни механизми и санкции за неоснователно осъществен достъп.

Възможните начини за уведомяване на работодателя ще се определят в нормативната уредба, като сроковете за обжалване остават непроменени.

Ще отпадне необходимостта от предоставяне на болнични листове на хартиен носител, а данните, съдържащи се в издадените болнични листове, ще могат да бъдат достъпвани по електронен път, така че да се осигури бързина и оптимизиране на процеса. Изменението ще влезе в сила след осъществяване на необходимите технологични промени. Ще бъде запазена възможността, при желание на лицата, болничният лист да им бъде предоставен и на хартия, не само с оглед нуждите на работещите в специалните ведомства, но и предвид това, че не могат да бъдат обхванати и оценени всички случаи, при които за лицето ще възникне нужда от представянето на болничния лист на хартия.

При изготвянето на нормативните промени изрично трябва да бъде съобразено и обстоятелството, че НОИ изплаща паричните обезщетения и помощи от средствата на ДОО и на служителите от Държавна агенция „Национална сигурност“, Държавна агенция „Разузнаване“ и Служба „Военно разузнаване“ по инструкции за взаимодействие между посочените ведомства и НОИ. Съдържанието им представлява класифицирана информация по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация. Болничният лист на хартиен носител е основният документ за изплащане на обезщетенията на служителите от тези специални ведомства, поради което представянето на болничен лист на хартиен носител за тази категория осигурени лица се запазва.

Във връзка със свободното движение на хора в ЕС и извън него, все по-чести са случаите, при които майки раждат в чужбина и съгласно изискванията на съответните регламенти, представят на хартиен носител удостоверение за неработоспособност, такова каквото е валидно за съответната държава-членка. За тези лица е необходимо да се запази сега съществуващият ред за издаване и представяне на хартиен болничен лист, съответно удостоверение за неработоспособност на работодателя.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
1.1.1.	Нормативни промени Промени в Наредба № 3 от 25.01.2008 г. за условията и реда за осъществяване дейността на службите по трудова медицина (чл. 3, чл. 11 и други, при необходимост)	Министерство на здравеопазването, Министерство на труда и социалната политика		31 октомври 2025 г.
1.1.2.	Нормативни промени Наредбата за реда за представяне в Националния осигурителен институт на данните от издадените болнични листове и решенията по обжалването им	Национален осигурителен институт		31 октомври 2025 г.

1.1.3.	Технологични действия Осигуряване на достъп от работодателите до болничните листове на настоящите служители чрез ЕГН и номер на болничен лист.	Национален осигурителен институт		31 октомври 2025 г.
1.1.4.	Технологични действия Извлечението на болничния лист от ЕРБЛРО да може да се разпечатва с цел предаване на информацията на службите по трудова медицина.	Национален осигурителен институт		31 октомври 2025 г.

Стъпка 2: Отпадане на изискването за издаване на допълнителен Болничен лист 1 в случаите, когато майката ражда след термин

Описание на проблема:

Отпускът поради бременност и раждане на осигурената майка е в размер 135 календарни дни и се разпределя в 3 болнични листа:

Болничен лист 1:

Той е 45 календарни дни преди определената дата на термина. Когато раждането не настъпи в рамките на този период, а се осъществи след датата на термина, отпускът поради бременност и раждане се продължава с нов болничен лист до деня на раждането, но за не повече от 93 дни. Тоест, изисква се издаването на допълнителен болничен лист, за да може осигурената да ползва отпуск в периода между изтичането на болничния лист от 45 дни преди раждането и деня на самото раждане. Ако не се предостави този допълнителен болничен лист, дори и да има издаден Болничен лист 2, няма да се изплатят обезщетенията, дължими за периода, който покрива Болничен лист 2.

Болничен лист 2:

След раждането от лечебното заведение се издава Болничен лист 2 за фиксиран период от 42 дни. Вторият болничен лист, който се издава непосредствено след раждането, е изцяло по медицински показания и е свързан с временната загуба на работоспособност при родилата жена. Той се издава независимо от това, дали детето е мъртвородено, починало, дадено за осиновяване или в детско заведение на пълна държавна издръжка преди изтичането на 42-ия ден от раждането, тъй като той не е свързан с отглеждането на детето.

Болничен лист 3:

След изтичане на 42 дни след раждането майката отново трябва да посети педиатъра или личния лекар, за да ѝ бъде издаден Болничен лист 3 за период от 48 дни. Ако раждането е настъпило по-рано от 45 дни (Болничен лист 1), тогава оставащите дни се прехвърлят в Болничен лист 3.

Предложения:

Да отпадне издаването на допълнителен болничен лист към Болничен лист 1, в случаите, когато майката ражда след термин. За целта са необходими нормативни промени в Наредбата за медицинската експертиза, с които при раждане след термин да не се издава допълнителен болничен лист, като се създаде възможност за включването на дните между термина и раждането в Болничен лист 2.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
---	-------	-------------------	-----------------------	--------------------

1.2.1.	Нормативни промени Промени в Наредбата за медицинската експертиза с цел: - отпадане на изискването за издаване на допълнителен болничен лист към Болничен лист 1 (в случаите, в които детето е родено след термин); - създаване на възможност за включване на дните между определения термин и раждането на детето в Болничен лист 2; - промени и по отношение на реда и сроковете за уведомяване на работодателя в тези случаи; - промяна в разпоредбите, регламентиращи задължението за представяне на болничния лист на хартия на работодателя (чл. 9, ал. 2); - промяна в нормата, създаваща задължение за органите на медицинската експертиза да уведомят работодателя, когато работникът или служителът откаже да му бъде издаден болничен лист (чл. 9, ал. 3).	Министерство на здравеопазването	Национален осигурителен институт	31 октомври 2025 г.
1.2.2.	Организационни действия - Въвеждане на възможност в системата на НОИ Болничен лист 2 да служи и като документа за обезщетение за периода между очаквания термин на раждане и действителната дата на раждане (когато раждането настъпи по-късно) - Отпадане на предоставянето на входящ документ – допълнителен болничен към Болничен лист 1, в случай че раждането настъпи след първоначално определения термин.	Национален осигурителен институт	Министерство на здравеопазването	31 октомври 2025 г.

Стъпка 3: Съставяне на електронно съобщение за раждане и изпращане на ЕГН на новороденото в съответното лечебно заведение

Описание на проблема:

1. Актът за раждане се съставя въз основа на писмено съобщение в срок от 7 дни, като денят на раждането не се брои. Писменото съобщение за раждане е по образец, съгласно приложение № 1 към чл. 7, ал. 2 на Наредба № РД-02-20-9/21.05.2012 г. за функциониране на единната система за гражданската регистрация. Съгласно чл. 43 от ЗГР, съобщението за раждане се изпраща писмено от лечебното заведение до съответната община само на хартиен носител.

2. Общината получава хартиеното съобщение за раждане със забавяне. В различните общини срокът за издаване на удостоверение е различен, като в част от общините се предоставя веднага, а в други в срок от 3, 5 или дори 7 дни.

3. В лечебното заведение новороденото няма Единен граждански номер, което в някои случаи води до грешки както при отразяването на поставените задължителни ваксини, така и при отразяването на извършени медицински дейности, когато такива са необходими.

Предложения:

1. Изпращането на съобщението за раждане е по електронен път, освен в случаите, когато раждането е извън лечебно заведение. Лечебното заведение, в което е настъпило раждането, изпраща електронно подписаното съобщение за раждане, заедно със заявлението или нотариално заверената декларация за припознаване (с всички необходими

атрибути) до НЗИС.

2. НЗИС изпраща съобщението до общината, където е настъпило раждането. Длъжностното лице по гражданското състояние съставя акт за раждане, дава ЕГН, който вписва в акта за раждане, създава електронен еквивалент на акта за раждане в Националния електронен регистър на актовете за гражданско състояние, въз основа на който на новороденото се създава електронен личен регистрационен картон в регистъра на населението – НБД „Население“. Въз основа на съставения акт за раждане се издава удостоверение за раждане (оригинал) на хартиен носител, което се дава на родителите.

3. МРРБ предоставя данни ежедневно на НЗИС за новородените.

4. НЗИС изпраща информация от акта за раждане за име, ЕГН и произход до съответното лечебно заведение.

Бързото генериране на ЕГН ще позволи коректното отразяване на поставените ваксини на новороденото, както и на извършените медицински дейности в случаите, в които такива са необходими.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
1.3.1.	Нормативни промени Промяна в чл. 42 и чл. 43 от Закона за гражданската регистрация – съобщението за раждане е в електронна форма. Бележка: В процеса на изпълнение на мярката следва да бъдат отчетени хипотезите, в които не е възможно да бъде издадено в електронна форма, когато раждането е настъпило извън болнично заведение (например: малко населено място без покритие с интернет) и не може да се гарантира изпращането на електронен документ.	Министерство на регионалното развитие и благоустройството	Министерство на електронното управление, НСОРБ	31 декември 2025 г.
1.3.2.	Нормативни промени Промени в Наредба № РД-02-20-9 от 2012 г. за функциониране на единната система за гражданска регистрация.	Министерство на регионалното развитие и благоустройството		31 май 2026 г.
1.3.3.	Технологични действия 1. Разработване на електронни бланки за подаване на съобщение за раждане от лечебните заведения към НЗИС. 2. Осигуряване на възможност за изпращане на съобщението от НЗИС до НБД „Население“ и изпращане на генерираното ЕГН от НБД „Население“ към НЗИС. 3. Осигуряване на възможност за изпращане на ЕГН от НЗИС до съответното лечебно заведение.	Министерство на здравеопазването		31 май 2026 г.

Стъпка 4: Осигуряване на информация за раждането по служебен път

Описание на проблема: Удостоверението за раждане служи, за да предостави информация за ЕГН на детето, и се предоставя в хода на различни услуги. Тази информация

може да се получи по служебен път както на централно, така и на общинско ниво.

С промени в ЗГР (чл. 106, ал. 6, нова - ДВ, бр. 80 от 2023 г., в сила от 19.09.2023 г.) е въведена възможност данните от ЕСГРАОН, налични в електронен вид, да се предоставят безвъзмездно на доставчиците на електронни административни услуги като вътрешна електронна административна услуга по реда на Закона за електронното управление.

Независимо от създадената възможност за безвъзмездно предоставяне на данните, все още в специалните закони се изисква предоставяне на удостоверения за раждане.

Предложения:

Да се прекрати предоставянето на удостоверение за раждане пред администрацията, лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги, като те се присъединят към RegiX. Да се създаде нормативна уредба, която да предвижда, че информацията се проверява по служебен път от тези структури.

Следва да се изменят всички нормативни актове, които изискват предоставяне на информация за раждането и да се задължат органите да правят служебна проверка за необходимата информация. Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ да предоставя по служебен ред, незабавно, автоматизирано по електронен път и безплатно данните на съда, държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация, лицата, на които са възложени публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги. Да се предвиди, че представянето на удостоверителен документ за раждане на хартиен носител следва да бъде прилагано в изключителни случаи, предвидени в закон.

По данни на ИИСДА през 2023 г. общинските и районните администрации в общините с районно деление са издали 111 635 бр. дубликати на удостоверения за раждане (Услуга № 2076 Издаване на удостоверение за раждане – дубликат). При средна цена за обикновена, бърза и експресна услуга от 5 лв. и намаляване на броя на издадените удостоверения със 100 000 бр., намалението на разходите на потребителите на епизода би възлязло на 500 000 лева.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
1.4.1.	Нормативни промени Създаване на междуведомствена работна група със задача: 1. Изготвяне на преглед и идентифициране на всички закони и подзаконови нормативни актове, които съдържат изискване за представяне на удостоверение за раждане. 2. Изготвяне на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданската регистрация, с преходни разпоредби, в които се предлага изменение в специалните закони, с оглед вместо предоставяне на удостоверение за раждане от потребителите на услуги информацията да се получава по служебен път, на основание член 106, ал. 6 от ЗГР. Да се предвиди, че представянето на удостоверителен документ за раждане на хартиен носител следва да бъде прилагано в изключителни случаи, предвидени в закон.	Министерство на регионалното развитие и благоустройството		31 декември 2025 г.
1.4.2.	Технологични действия Присъединяване на частта, свързана с раждането от Националния електронен регистър на актове за гражданско състояние към RegiX	Министерство на електронното управление	Министерство на регионалното развитие и благоустройството	31 декември 2025 г.
1.4.3.	Технологични действия	Министерство на електронното управление	Министерство на регионалното развитие	31 декември 2025 г.

	Осигуряване на достъп до информация от акта за раждане по служебен път на администрации, съдилища, детски ясли/градини и други организации, предоставящи обществени услуги и ползватели на тази информация, чрез тяхното присъединяване към Информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация RegiX.		и благоустройството	
Стъпка 5: Отпадане на изискването майката да представя уверение за записан следващ семестър/завършено висше образование при изплащане на втори транш от еднократната помощ за отглеждане на дете от майка-студентка, учаща в редовна форма на обучение				
Описание на проблема: Майка (осиновителка)-студентка има право на еднократна помощ за отглеждане на дете, независимо от доходите на семейството, при условие че: живее постоянно с детето си в страната и детето не е настанено за отглеждане извън семейството по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето; майката (осиновителката) е записана като студентка в редовна форма на обучение към датата на раждане на детето във висше училище, получило акредитация и създадено при условията и по реда на Закона за висшето образование, не е осигурена и не получава обезщетение за бременност и раждане, за отглеждане на дете или при осиновяване на дете до 5-годишна възраст по реда на Кодекса за социално осигуряване. Помощта се изплаща на два пъти, като 50 на сто от нейния размер се изплаща след влизане в сила на заповедта за отпускането ѝ, а остатъкът се изплаща след представяне на уверение/удостоверение за записан следващ семестър или за завършено висше образование, но не по-късно от навършване на една година на детето. АСП не изисква уверение за записан семестър от майката, освен когато информацията не може да се получи по служебен път. В такъв случай се изисква представяне на уверение/удостоверение за записан следващ семестър или за завършено висше образование за изплащане на втората половина от помощта. Второто взаимодействие между майката (осиновителката) и администрацията е след представяне на уверение/удостоверение за записан следващ семестър или за завършено висше образование, но не по-късно от навършване на една година от детето. За отпускане на остатък от 50 на сто от помощта, майката-студентка трябва да представи уверение от висшето училище за записан следващ семестър/завършено висше образование. Това налага снабдяване с уверение и повторна комуникация с АСП, за да бъде изплатен вторият транш на помощта. Предложения: 1. Да отпадне изискването майката да представя удостоверение за записан семестър/завършено висше образование за изплащане на оставащите 50 на сто от размера на помощта, а АСП да провери служебно в регистъра на НАЦИД към МОН. 2. Да се предвиди, че изплащането се извършва след като съответната дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) бъде уведомена, че е записан семестър или е завършила висше образование. Това може да стане директно от майката със заявление на гише, чрез лицензиран пощенски оператор, ССЕМ или с електронен подпис или автоматизирано уведомление от регистрите на НАЦИД към МОН за извършеното записване. 3. Да се създаде възможност за автоматизирано уведомяване на ДСП за записан семестър/завършено висше образование за майка, на която са изплатени първите 50 на сто от помощта (регистрите на АСП да очакват обновяване на запис за актуалност). 4. След създаване на възможност за автоматизирано уведомяване да отпадне и изискването майката да уведомява ДСП. Предложенията ще спестят (намалят административната тежест) на майката (осиновителката) при издаване на уверение/удостоверение от висшето училище и представянето на уверението.				
№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение

1.5.1.	Нормативни промени Промени в Закона за семейни помощи за деца – чл. 8в, ал. 5 от ЗСПД	Министерство на труда и социалната политика Агенция за социално подпомагане		31 октомври 2025 г.
1.5.2.	Нормативни промени Промени в Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца (ППЗСПД): - Да отпадне изискването майката да представя удостоверение за записан семестър/завършено висше образование за отпускане на оставащите 50 на сто от размера на помощта. - Да се предвиди, че изплащането се извършва след като ДСП бъде уведомена, че е записан семестър или че майката е завършила висше образование. Това може да стане директно от майката със заявление на гише, чрез лицензиран пощенски оператор, или с електронен подпис, или автоматизирано уведомление от регистрите на НАЦИД към МОН за извършеното записване. Регламентиране на начина на извършване на проверката в регистъра на НАЦИД към МОН.	Министерство на труда и социалната политика	Национален център за информация и документация Министерство на образованието и науката Агенция за социално подпомагане	31 октомври 2025 г.
1.5.3.	Технологични действия Осигуряване на възможност АСП проактивно да получава информация за записан нов семестър/завършване на висше образование за майки-студентки, учащи в редовна форма на обучение, които получават еднократната помощ за отглеждане на дете след необходимите изменения в RegiX или друго средство за обмен на информация между институциите.	Национален център за информация и документация	Министерство на електронното управление	31 октомври 2025 г.

Стъпка 6: Уеднаквяване на практиката на лечебните заведения при припознаване на дете и удостоверяване на датата на изписване на детето (служебна бележка за бащинство)

Описание на проблема:

Припознаването се извършва лично с писмено заявление пред длъжностното лице по гражданско състояние или с декларация с нотариално заверен подпис, подадена до длъжностното лице по гражданско състояние. Заявлението може да се подаде и чрез управителя на лечебното заведение, в което се е родило детето. Услугата за припознаване на дете в общинските администрации е безплатна.

Съществува практика, при която ако родителите на новородено дете нямат сключен брак, то те може да не предоставят нотариално заверена декларация за припознаване на детето, а на място в лечебното заведение може да се попълни декларация пред длъжностно лице, с която да се припознае детето. Тази декларация не е нотариално заверена и за издаването ѝ се заплаща различна такса (до 50 лв. в различните лечебни заведения). Това съществува само в някои лечебни заведения и не е законоустановено. Липсва единна процедура, свързана с припознаването на дете в лечебно заведение – няма утвърден образец на заявление, което се подава чрез управителя на лечебното заведение и се прилагат различни такси.

Съгласно чл. 163, ал. 8 от Кодекса на труда, когато майката и бащата се намират в брак или живеят в едно домакинство, бащата има право на 15-дневен отпуск при раждане на дете, считано от датата на изписване на детето от лечебното заведение. Съществува различна практика и тълкуване с какъв документ се удостоверява датата на изписване на детето. В някои здравни заведения съществува практика, при която лечебните заведения издават служебна бележка за бащинство срещу заплащане на съответна такса.

Предложения:

Министърът на здравеопазването, съвместно с министъра на правосъдието и министъра на регионалното развитие и благоустройството одобряват образец на заявление за припознаване на дете, което се подава чрез директора/управителя на лечебното заведение. Заявлението се попълва и подписва в лечебното заведение и се изпраща към общината, прикачено към съобщението за раждане. Създаване на образец на заявление, с което се стандартизира услугата и се уеднаквява редът и условията за припознаване на дете. При изписването на детето се издава служебна бележка с датата на изписване. Служебната бележка е по образец, утвърден от министъра на здравеопазването, и е за целите на упражняване на правото на отпуск на бащата по чл. 163, ал. 8 от КТ.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
1.6.1.	Нормативни промени Промени в Семейния кодекс. Да се предвиди, че образецът на заявление за припознаване на дете се одобрява от министъра на правосъдието, министъра на здравеопазването и министъра на регионалното развитие и благоустройството. Заявлението се подава чрез директора/управителя на лечебното заведение.	Министерство на правосъдието	Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на здравеопазването	31 март 2027 г.
1.6.2.	Нормативни промени Създаване на образец на заявление, с което се стандартизира услугата и се уеднаквяват редът и условията за припознаване на дете и отпадане на таксата. Заявлението да се изпраща към общината, прикачено към съобщението за раждане.	Министерство на правосъдието	Министерство на здравеопазването, Национално сдружение на общините в Република България	31 март 2027 г.
1.6.3.	Нормативни промени Въвеждане на образец на служебна бележка, доказваща датата на изписване на детето в подзаконов нормативен акт. В образца не фигурира „да послужи пред“.	Министерство на здравеопазването	Национална здравноосигурителна каса	30 септември 2025 г.

2. Епизод от живота „Преместване в рамките на страната“

Епизод от живота „Преместване в рамките на страната“

Обхват:

Начало на епизода: Смяна на постоянен адрес

Край на епизода: Получаване на всички обновени лични документи и извършване на всички необходими регистрации и промени

Част от възможните хипотези на епизода: Потребителят е български гражданин, променя се постоянен адрес на гражданина, промяната само на настоящ адрес не е част от обхвата на епизода. В обхвата на епизода не се включва закупуване на имот и др.

Изпълнени стъпки от епизода:

С изменения в ЗГР (Нова - ДВ, бр. 80 от 2023 г., в сила от 19.09.2023 г.) е добавена нова ал. 6 на чл. 106, позволяваща данните от ЕСГРАОН, налични в електронен вид, да се предоставят безвъзмездно на доставчиците на електронни административни услуги като вътрешна електронна административна услуга по реда на Закона за електронното управление. Независимо от създадената възможност за безвъзмездно предоставяне на данните, все още в специалните закони се изисква предоставяне на удостоверения за постоянен адрес.

С изменения в Закона за българските лични документи (ДВ, бр. 65 от 2023 г., в сила от 01.09.2023 г.) е отменена т. 3 на чл. 53, ал. 1, в която се предвижда, че свидетелството за управление на моторно превозно средство съдържа наименование на населеното място от постоянния адрес. С измененията в ЗБЛД (чл. 18, ал. 1, т. 10) и измененията в Приложение № 2 към Правилника за издаване на българските лични документи, информацията за семейно положение се установява служебно и изискването за попълването ѝ в заявлението е отпаднало.

Стъпки за подобрене на епизода в рамките на настоящия план:

1. Заявяване на смяна на постоянен адрес.

1.1. При заявяване на смяна на постоянен адрес се предоставя възможност за отбелязване на смяна на настоящия адрес, ако адресите съвпадат.

2. Издаване на удостоверение за постоянен адрес при смяна на постоянния адрес.

2.1. Удостоверението се издава на хартиен носител само при изричното желание на потребителя. Предоставянето на удостоверение при извършване на административни услуги се ограничава.

2.2. Информацията относно постоянния адрес се проверява по служебен път.

3. Подмяна на документи за самоличност – лична карта и свидетелство за управление на моторно превозно средство (СУМПС)

3.1. Разширяване на обхвата на предоставяната електронна услуга по подмяна на лична карта чрез въвеждане на експресна електронна услуга (8 часа). Експресна услуга за заявяване на лична карта по електронен път не се предоставя към момента.

3.2. Отпадане на изискването за подмяна на СУМПС при преместване в друга област чрез отпадане на поле 8 в СУМПС.

4. Регистрация в дирекция „Бюро по труда“ по нов постоянен адрес

4.1. При процеса на гише: промяна на Приложение 2.

4.2. При процеса по електронен път: отпадане на необходимостта от използване на две административни услуги при регистрацията в ново ДБТ.

4.3. При подаване на заявление за първоначална регистрация в Агенцията по заетостта, информацията за последната месторабота се получава по служебен път от АЗ.

5. Отпадане на задължението на лицата, получили разрешение за придобиване, съхранение и/или носене и употреба на огнестрелни оръжия и боеприпаси, да уведомяват едновременно РУ на МВР по постоянен и по настоящ адрес.

Водещи институции, участващи в епизода: Министерство на вътрешните работи, Министерство на електронното управление, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на труда и социалната политика, Агенция по заетостта, Министерство на здравеопазването, Национална експертна лекарска комисия, Министерство на образованието и науката, общинските администрации.

Други участници в епизода: лица, извършващи преместване в рамките на страната, други структури (освен водещите), предоставящи административни и обществени услуги.

Стъпка 1: Отпадане на изискването за издаване на удостоверение за постоянен адрес при смяна на постоянен адрес, обединяване на бланките за промяна на постоянен и настоящ адрес (ако настоящият адрес съвпада с постоянния)

Описание на проблема:

1. При смяна на постоянен адрес, като част от услугата, общината издава удостоверение за постоянен адрес на хартия. Удостоверението може да бъде издадено и впоследствие. В Административния регистър е вписана услуга № 2128 „Издаване на удостоверение за постоянен адрес при вече регистриран постоянен адрес“. Други услуги, свързани с постоянен адрес са: № 2056 „Издаване на удостоверение за промени на постоянен адрес, регистриран след 2000 година“ и № 2079 „Издаване на удостоверение за постоянен адрес след подаване на заявление за заявяване или за промяна на постоянен адрес“. Общо през 2023 г. са издадени 201 610 удостоверения, свързани с постоянен адрес.

2. В Административния регистър са вписани редица услуги, свързани с постоянен или настоящ адрес. Има две отделни бланки за заявяване на смяна на постоянен и на настоящ адрес. Така, ако двата адреса съвпадат, се налага да се попълват две бланки при промяната им.

Предложения:

1. При смяна на постоянен адрес хартиено удостоверение да се издава само при желание на потребителя. При смяна на настоящ адрес хартиено удостоверение да се издава само при желание на потребителя.

2. При заявяването на смяна на постоянен адрес да се предостави възможност за отбелязване на желанието за смяна и на настоящ адрес в една бланка, ако двата адреса съвпадат.

3. При подаване на едно заявление, когато постоянният и настоящият адрес съвпадат, изискванията за събиране на статистически данни от заявлението за настоящ адрес следва да се съдържат и в заявлението за постоянен адрес.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
2.1.1.	Нормативни промени Промени, свързани с издаване на хартиено копие на удостоверение за постоянен адрес по желание, както и с обединяване на бланка за заявяване на постоянен и настоящ адрес, ако същите съвпадат. Промени в Закона за гражданската регистрация Наредба № РД-02-20-9 от 21.05.2012 г. за функциониране на Единната система за гражданска	Министерство на регионалното развитие и благоустройството		31 декември 2025 г.

	регистрация Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението			
2.1.2.	Технологични действия Създаване на унифицирана електронна бланка за заявяване на смяна на постоянен и настоящ адрес. Адресната карта, която съдържа статистическите данни за настоящия адрес, да бъде включена в заявлението при обединяването на бланките за постоянен и настоящ адрес, когато тези два адреса съвпадат.	Министерство на електронното управление	Министерство на регионалното развитие и благоустройството	31 декември 2025 г.
2.1.3.	Технологични действия Осигуряване на достъп до информация за адресна регистрация на структури, предоставящи административни и обществени услуги чрез тяхното присъединяване към Информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX).	Министерство на регионалното развитие и благоустройството		30 септември 2025 г.

Стъпка 2: Осигуряване на информация за постоянен адрес по служебен път

Описание на проблема:

Причината потребителите да се нуждаят от удостоверение, което те заявяват впоследствие е, че администрации или организации, предоставящи обществени услуги изискват предоставянето на такъв документ. В Административния регистър е вписана услуга № 2128 „Издаване на удостоверение за постоянен адрес при вече регистриран постоянен адрес“. По данни на ИИСДА през 2023 г. услугата е заявена 59 150 пъти. Други услуги, свързани с постоянен адрес са заявени както следва: № 2056 „Издаване на удостоверение за промени на постоянен адрес, регистриран след 2000 година“ – 16 522 пъти и № 2079 „Издаване на удостоверение за постоянен адрес след подаване на заявление за заявяване или за промяна на постоянен адрес“ – 125 938 пъти.

С изменения в ЗГР (Нова - ДВ, бр. 80 от 2023 г., в сила от 19.09.2023 г.) е добавена нова ал. 6 на чл. 106, позволяваща данните от ЕСГРАОН, налични в електронен вид, да се предоставят безвъзмездно на доставчиците на електронни административни услуги като вътрешна електронна административна услуга по реда на Закона за електронното управление. Независимо от създадената възможност за безвъзмездно предоставяне на данните, все още в специалните закони се изисква предоставяне на удостоверения за постоянен адрес.

Предложение:

Да се създаде нормативна уредба, която да предвижда, че информацията относно постоянния адрес се проверява по служебен път и да се прекрати предоставянето на удостоверение за постоянен адрес пред администрацията и организациите, предоставящи обществени услуги, като те се присъединят към RegiX.

Да се изменят всички нормативни актове, които изискват предоставяне на удостоверение за постоянен адрес, както и да се задължат органите да правят служебна проверка за необходимата информация. Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ предоставя по служебен ред, незабавно, автоматизирано по електронен път и безплатно данните на съда, държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация, лицата, на които са възложени публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
2.2.1.	Нормативни промени Идентифициране на всички закони и подзаконови нормативни актове, които съдържат изискване за представяне на удостоверение за постоянен адрес. Изготвяне на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданската регистрация, с преходни разпоредби, в които се предлага изменение в специалните закони, с оглед вместо предоставяне на удостоверение за постоянен адрес, от потребителите на услуги информацията да се получава по служебен път (на основание чл. 106, ал 6 от ЗГР).	Министерство на регионалното развитие и благоустройството		30 септември 2025 г.
2.2.2.	Технологични действия Осигуряване на достъп до информация за адресна регистрация на структури, предоставящи административни и обществени услуги чрез тяхното присъединяване към Информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX).	Министерство на регионалното развитие и благоустройството		30 септември 2025 г.
Стъпка 3: При заявяване на експресна услуга за издаване на лична карта да отпадне предоставянето на удостоверение от съответната общинска администрация за смяна на адреса, в случай че промяната не е отразена в Национална база данни „Население“				
Описание на проблема: Сроковете за издаване на лична карта са: експресна (8 часа); бърза (3 дни); обикновена (30 дни). Съгласно чл. 20 от Правилника за издаване на българските лични документи (ПИБЛД) – при промяна в гражданското състояние, в случай че същата не е своевременно отразена в Националната база данни „Население“, към заявлението за подмяна на лична карта се представя за справка настоящата лична карта и се прилага удостоверителен документ от съответната общинска администрация за смяна на адреса. По данни на МВР, в редица случаи, когато се заявява експресна услуга, се налага да се предостави удостоверение от съответната общинска администрация за смяна на адреса, тъй като в рамките на 8-те работни часа, в които се предоставя услугата, много често не е отразена смяната на постоянен адрес в НБД „Население“. Причината е, че актуализацията на НБД „Население“ не се извършва в реално време, а два пъти дневно. Предложения: Да се реализират необходимите системни доработки на НБД „Население“, които да позволяват актуализиране на данните в реално време. Да отпадне изискването за предоставяне на удостоверение от съответната общинска администрация за смяна на адреса, в случай че промяната не е отразена в НБД „Население“. Предложението следва да бъде реализирано след реализацията и внедряването на проект „Автоматизиране на процесите по поддържане на електронните регистри по гражданска регистрация и на интеграцията им с други информационни системи“ (Изграждане на ЦАИС „Гражданска регистрация“). Създаване на нова разпоредба в ЗГР, съгласно която актуализацията на данните от общинско и областно ниво се извършва в реално време, следва да влезе в сила едва след реализацията на проекта.				
№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение

2.3.1.	Нормативни промени Промени в Закона за гражданската регистрация (Създаване на нова разпоредба в ЗГР, съгласно която актуализацията на данните от общинско и областно ниво се извършва в реално време, тя следва да влезе в сила след реализацията на проекта.)	Министерство на регионалното развитие и благоустройството		След внедряване на ЦАИС „Гражданска регистрация“
2.3.2.	Технологични действия Реализиране на необходимите системни доработки за по-честа актуализация (в реално време) на НБД „Население“ с цел осигуряване на информацията в реално време.	Министерство на регионалното развитие и благоустройството		След внедряване на ЦАИС „Гражданска регистрация“

Стъпка 4: Отпадане на необходимостта от подмяна на свидетелство за управление на моторно превозно средство (СУМПС) при промяна на постоянния адрес от населено място в една област в населено място в друга област

Описание на проблема:

Подмяна на СУМПС се извършва при придобиване на нова категория, възстановяване на правоспособност поради отнемане на всички контролни точки, изтичане на срока на валидност на предходно свидетелство и промяна в данните на водача. Промяна в данните на водача представлява и промяна на постоянен адрес (в населено място в друга област), като в такъв случай гражданинът следва да направи подмяна на СУМПС. С изменения в Закона за българските лични документи (ДВ, бр. 65 от 2023 г., в сила от 01.09.2023 г.) е отменена т. 3 на чл. 53, ал. 1, в която се предвижда, че свидетелството за управление на моторно превозно средство съдържа наименование на населеното място от постоянния адрес.

За пълното отпадане на необходимостта от подмяна на СУМПС при смяна на постоянния адрес са необходими допълнителни нормативни промени.

Предложения:

Отпадане на изискването за подмяна на СУМПС при преместване на потребителите (смяна на постоянния адрес) в друга област, като това може да се реализира при отпадане на необходимостта от попълване на поле 8 в СУМПС.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
2.4.1.	Нормативни промени Промени в Закона за българските лични документи с цел отпадане на необходимостта от подмяна на свидетелство за управление на моторно превозно средство (СУМПС) при смяна на постоянния адрес от населено място в една област в населено място в друга област (чл. 9, ал. 2, изречение второ).	Министерство на вътрешните работи		30 септември 2025 г.
2.4.2.	Нормативни промени Промени в Наредба I-157/01.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина (чл. 15, ал. 1, т. 3)	Министерство на вътрешните работи		31 декември 2025 г.

Стъпка 5: Отпадане на задължението на лицата, получили разрешение за придобиване, съхранение и/или носене и употреба на огнестрелни оръжия и боеприпаси да уведомяват едновременно Районното управление на МВР по постоянен и по настоящ адрес

Описание на проблема:

Приблизително 250 000 души имат разрешение за носене и употреба на огнестрелно оръжие. Чл. 86, ал. 1, т. 1 от Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия предвижда, че лицето, получило разрешение за придобиване, съхранение и/или носене и употреба на огнестрелни оръжия и боеприпаси за тях или разрешение по чл. 81а, уведомява писмено или по електронен път ГДНП на МВР, съответно РУ на МВР, при промяна на постоянния адрес – за физическите лица. Документите, свързани с промяната на постоянния адрес, не са конкретизирани в закона и в информацията за заявяване на услугата, но се предполага, че това е удостоверение за постоянен адрес, издадено от общинската администрация.

Проблемът е, че се изисква удостоверяване на постоянен адрес с удостоверение, вместо посочване на адреса в заявлението или представяне на лична карта за сверяване. Заявлението за подмяна на лична карта се подава в срок до 30 дни от промяната на постоянния адрес (чл.9, ал.2 от Закона за българските лични документи). В чл. 98, ал. 1 от закона се изисква, когато огнестрелните оръжия и боеприпасите за тях се съхраняват по настоящ адрес, физическите лица да подават заявление за уведомяване до съответния началник на РУ на МВР по постоянен и по настоящ адрес.

При преместване, свързано със смяна на настоящ адрес, възниква задължение да се подаде заявление и до РУ на МВР по постоянен и по настоящ адрес. В случаите, когато двата адреса са в различни населени места това представлява административна тежест.

Предложения:

1. Изменение в чл. 86, ал. 2 от Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, с които да се предвиди, че се подава заявление, в което се посочва и постоянният адрес, без да се прилага копие от документ за регистрация по постоянен адрес. МВР проверява информацията за постоянния адрес по служебен път. Друг вариант за избягване предоставянето на удостоверение за постоянен адрес е да се предвиди представяне на лична карта за справка.

2. Изменение в чл. 98, ал. 1 от Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, с които да отпадне уведомяване на началника на РУ на МВР по постоянен адрес. Началникът на РУ на МВР по настоящ адрес, в 14-дневен срок от датата на подаване на уведомлението да уведомява издателя на разрешението за съхранение и/или носене и употреба на огнестрелно оръжие за постъпилото уведомление, за да се отрази обстоятелството в ЕАР-КОС.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
2.5.1.	Нормативни промени Промени в Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия. (чл. 86, ал. 2 и чл. 98, ал. 1)	Министерство на вътрешните работи		30 септември 2025 г.

3. Епизод от живота „Придобиване и подмяна на свидетелство за управление на моторно превозно средство“

Епизод от живота „Придобиване и подмяна на свидетелство за управление на моторно превозно средство“

Обхват:

Начало на епизода: Преминане на обучение за придобиване на правоспособност за управление на МПС

Край на епизода: Получаване на свидетелство за управление на моторно превозно средство (СУМПС)

Съществена част от епизода „Придобиване и подмяна на свидетелство за управление на моторно превозно средство“ е оптимизирана с извършени промени в Закона за българските лични документи (ДВ, бр. 65 от 2023 г.) и Закона за движението по пътищата (ДВ, бр. 65 от 2023 г.).

Стъпки в процес на изпълнение:

С Плана за намаляване на административната тежест, приет с Решение № 233 на Министерския съвет от 2024 г., е предвидена мярка № 142 „Отпадане на изискването за предоставяне на диплома в административни производства, в случаите, в които може да бъде извършена служебна проверка“.

През 2024 г. е осигурена директна свързаност между системата за записване за обучение и явяване на изпит за придобиване на правоспособност, до която имат достъп учебните центрове (автошколи) и системата за поддържане на централизирана база данни за проведените изследвания, дадените заключения и издадените удостоверения за психологическа годност, поддържана от Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“, с което е отпаднала необходимостта кандидатът да представя удостоверение за психологическа годност на хартиен носител.

Стъпки за подобрене на епизода в рамките на настоящия план:

1. Намаляване на необходимите взаимодействия с институциите и намаляване на изискуемите документи при първоначалното издаване на СУМПС, включително:

- Интегриране на курса по първа долекарска помощ при пътно-транспортни произшествия за водачи на МПС в обучението за придобиване на правоспособност за управление на МПС;
- Нормативно регламентиране на възможността за провеждане на теоретичното обучение по първа долекарска помощ в дистанционна форма чрез портал в електронна среда;
- Въвеждане на свързаност на Регистъра на издадените удостоверения за завършено обучение за оказване на първа долекарска помощ на Български червен кръст към RegiX и отпадане на представянето на копие на удостоверение за завършен курс в МВР.
- Въвеждане на служебна проверка от МВР на следните обстоятелства: завършено най-малко първи гимназиален етап на средно образование, когато има налична информация в регистъра; положителна оценка за съответствие с изискванията за физическа годност към водачите на МПС от съответната категория/категории, преминал курс за първа долекарска помощ, положително заключение за съответствие на изискванията за психологическа годност към водачите от съответната категория/категории (за категориите, за които се изисква) или за друга цел/цели съгласно чл. 152, ал. 1, т. 2 и ал. 2 от Закона за движението по пътищата, независимо от притежаваната категория.

3. Намаляване на срока за обикновената и бързата услуга за издаване на СУМПС.

Водещи институции, участващи в епизода: Министерство на вътрешните работи, Министерство на здравеопазването, Министерство на образованието и науката, Национален център за информация и документация, Министерство на транспорта и съобщенията, Министерство на електронното управление, Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“

Други участници в епизода: Български червен кръст, Съюз на българските автомобилисти, обучителни центрове за придобиване на правоспособност за управление на МПС, кандидат-шофьори, шофьори.

Стъпка 1: Регламентиране на възможността за провеждане на хибридна форма на обучение по първа долекарска помощ, провеждано от БЧК

Описание на проблема:

В допълнение към присъствената форма на обучение, към момента Българският червен кръст (БЧК) има създадена платформа в електронна среда, посредством която се провежда теоретична подготовка, част от обученията по първа долекарска помощ.

Липсва нормативно уреждане на провеждането на онлайн обучение в частта теоретична подготовка при обучението за оказване на първа долекарска помощ, като при избор кандидатите за водачи на МПС да могат да се възползват от възможностите за дигитално провеждане на теоретичното обучение.

Обученията за оказване на първа долекарска помощ се провеждат от БЧК само в областните центрове и някои други големи градове, което затруднява курсистите от други населени места.

Предложения:

Регламентиране на възможността за хибридно провеждане на обучението, която включва провеждането на теоретичното обучение в електронна среда, посредством наличната платформа на Българския червен кръст (ако кандидатът-водач желае да използва тази възможност).

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
3.1.1.	Нормативни промени Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 24 от 2.12.2002 г. за условията и реда за обучение за оказване на първа долекарска помощ от водачи на моторни превозни средства Регламентиране на възможността за хибридно провеждане на обучението, която включва провеждането на теоретичното обучение в електронна среда, посредством наличната платформа на Българския червен кръст.	Министерство на здравеопазването		30 юни 2025 г.

Стъпка 2: Присъединяване на Регистъра на издадените удостоверения за завършено обучение за оказване на първа долекарска помощ на Български червен кръст към Информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX) и предоставяне на достъп до него на заинтересованите институции

Описание на проблема:

Териториалните структури на БЧК поддържат електронен регистър на издадените удостоверения за завършено обучение за оказване на първа долекарска помощ. Няма възможност за служебен обмен на данни между заинтересованите институции, в това число с Министерството на вътрешните работи (МВР) при заявяване на свидетелство за управление на МПС (СУМПС).

Регистърът не е присъединен към Информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX) и съответно заинтересованите институции нямат възможност за безплатен отдалечен достъп до данните, въведени в регистъра, с цел установяване на вписани обстоятелства по успешно преминат курс. Гражданите

трябва да предоставят хартиени копия на издадените удостоверения от БЧК на МВР при заявяване издаването на СУМПС.

Предложения:

1. Присъединяване на Регистъра на издадените удостоверения за завършено обучение за оказване на първа долекарска помощ на Български червен кръст към Информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX) и предоставяне на достъп на заинтересованите институции.
2. БЧК да прекрати издаването на хартиени удостоверения и да отпадне изискването за представяне в МВР на копие на удостоверение за завършен курс по първа долекарска помощ при пътно-транспортни произшествия за водачи на МПС. При подаване на документи за първоначално издаване на СУМПС, МВР да проверява обстоятелствата по служебен път чрез RegiX.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
3.2.1.	Нормативни промени Промени в Наредба I-157/01.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина: Регламентиране на отпадането на изискването за представяне в МВР на копие на удостоверение за завършен курс по първа долекарска помощ при пътно-транспортни произшествия (ПТП) за водачи на МПС. Осъществяване на служебна проверка от страна на МВР за наличието на обстоятелствата чрез RegiX.	Министерство на вътрешните работи		30 юни 2025 г.
3.2.2.	Нормативни промени Промени в Закона за движение по пътищата (във връзка с изпълнение на Плана за намаляване на административната тежест, приет с РМС № 233 от 29 март 2024 г. – въвеждане на законово основание за създаване и поддържане на регистър) Промени в Наредба № 24 от 2.12.2002 г. за условията и реда за обучение за оказване на първа долекарска помощ от водачи на моторни превозни средства: Регламентиране на присъединяването на Регистъра на издадените удостоверения за завършено обучение за оказване на първа долекарска помощ на Български червен кръст към Информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX) и предоставяне на достъп до него на заинтересованите институции.	Министерство на здравеопазването/ Министерство на транспорта и съобщенията		31 декември 2025 г.
3.2.3.	Технологични действия Присъединяване на регистъра за удостоверения за първа долекарска помощ на БЧК към RegiX. Въвеждане на служебна проверка за наличието на удостоверение за първа долекарска помощ от страна на МВР посредством RegiX.	Министерство на вътрешните работи, Български червен кръст	Министерство на електронното управление	30 септември 2025

Стъпка 3: Отпадане на издаването и предоставянето на удостоверение за завършен курс по първа долекарска помощ при пътно-транспортни произшествия за

водачи на МПС за лица, притежаващи образователно-квалификационна степен „магистър“ по медицина и „магистър“ по стоматология, както и лица с професионална квалификация „фелдшер“ и „медицинска сестра“

Описание на проблема:

Съгласно чл. 3 от Наредба № 24 от 2.12.2002 г. за условията и реда за обучение за оказване на първа долекарска помощ от водачи на моторни превозни средства от обучение за оказване на първа долекарска помощ се освобождават лица, притежаващи образователно-квалификационна степен „магистър“ по медицина и „магистър“ по стоматология, както и лица с професионална квалификация „фелдшер“ и „медицинска сестра“. При издаване на свидетелство за управление на моторно превозно средство лицата представят диплома за завършено медицинско образование. Независимо от това, че тези лица са освободени от обучение за оказване на първа долекарска помощ, те доказват това обстоятелство пред МВР чрез удостоверение, издадено от БЧК. При издаване на удостоверението лицата, притежаващи съответното медицинско образование, заплащат такса 9 лв. на Българския червен кръст (15% от стойността на обучението).

Министерството на образованието и науката (МОН) чрез НАЦИД поддържа публичен регистър, от който може да се потвърди обстоятелството за завършено медицинско образование в Република България – Регистър на всички действащи, прекъснали и завършили студенти и докторанти след 1 януари 2012 година. Въпреки това лицата, притежаващи съответната медицинска квалификация, предоставят хартиени копия на издадените удостоверения при заявяване издаването на СУМПС.

С Плана за намаляване на административната тежест, приет с Решение № 233 на Министерския съвет от 2024 г., е предвидено уреждане на важен елемент от епизода. В Плана е предвидена мярка № 142 „Отпадане на изискването за предоставяне на диплома в административни производства в случаите, в които може да бъде извършена служебна проверка“.

Предложения:

БЧК да прекрати издаването на удостоверения на лица, които с нормативен акт са освободени от обучение за оказване на първа долекарска помощ.

Във връзка с изключението за предоставяне на документа пред органите на МВР за лица, притежаващи образователно-квалификационна степен „магистър“ по медицина и „магистър“ по стоматология, както и лица с професионална квалификация „фелдшер“ и „медицинска сестра“, да се предвиди справка по служебен път от МВР в съответния регистър, поддържан от МОН чрез НАЦИД, от който може да се потвърди обстоятелството за завършено медицинско образование в Република България.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
3.3.1.	Нормативни промени Промени в Наредба I-157/01.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина: Въвеждане на изключението за предоставяне на документа пред органите на МВР за лица, притежаващи образователно-квалификационна степен „магистър“ по медицина и „магистър“ по стоматология, както и лица с професионална квалификация „фелдшер“ и „медицинска сестра“. Регламентиране на справка по служебен път от МВР в съответните регистри, поддържани от Министерство на образованието и науката (МОН). Въвеждане на изключение за лицата, завършили медицинско образование преди 2012 година или професионална квалификация преди 2007 година – предоставяне на копие от диплома.	Министерство на вътрешните работи	Министерство на образованието и науката, Национален център за информация и документация	30 юни 2025 г.

3.3.2.	Нормативни промени Промени в Наредба № 24 от 2.12.2002 г. за условията и реда за обучение за оказване на първа долекарска помощ от водачи на моторни превозни средства: Регламентиране на присъединяването на Регистъра на издадените удостоверения за завършено обучение за оказване на първа долекарска помощ на Български червен кръст към Информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX) и предоставяне на достъп до заинтересованите институции. Въвеждане на изключението за предоставяне на документа пред органите на МВР за лица, притежаващи образователно-квалификационна степен „магистър" по медицина и „магистър" по стоматология, както и лица с професионална квалификация „фелдшер" и „медицинска сестра". Регламентиране на справка по служебен път от МВР в съответните регистри, поддържани от МОН.	Министерство на здравеопазването	Министерство на образованието и науката, Национален център за информация и документация	30 юни 2025 г.
Стъпка 4: Намаляване сроковете за обикновена и бърза услуга за издаване на СУМПС и останалите български документи за самоличност				
Описание на проблема: Нормативно определените срокове за издаване на СУМПС са значително по-дълги в сравнение с други европейски държави. Сроковете, заложи в Закона за българските лични документи и Правилника за издаване на българските лични документи, са 30 дни за обикновена услуга, 10 дни за бърза услуга, 3 дни за ускорена. С цел получаване на СУМПС в по-кратки срокове, българските граждани имат възможност да изберат бърза услуга, като заплатят по-висока такса с цел оптимално използване на правата си като водачи на МПС.. По данни на ИИСДА през 2023 г. бързата услуга е заявявана повече пъти от обикновената. При подмяна на СУМПС, както и подновяване и повторно издаване, всички данни са налични в администрацията, като услугата може да бъде предоставяна в по-кратък срок. В Решение №704 на Министерския съвет от 2018 г. за трансформация на модела на административно обслужване, Приложение 2, мярка 427 е предвидено, че „сроковете са неоправдано дълги и с оглед наличните технологични възможности следва да бъдат съкратени и приведени в съответствие с чл.57, ал.4 от АПК. При подмяна на свидетелствата, респ. подновяване и повторно издаване, всички данни са налични в администрацията, като услугата може да бъде предоставяна и в срок, значително по-кратък от 30 дни, вкл. по-кратък и от максималния срок от 7 дни по чл.57, ал.4 от АПК“. В отчетите за изпълнението на решението се посочва, че забавянето на изпълнението се отлага до стартиране на нов, централизиран модел на заявяване на услугата. Предложение: Намаляване на сроковете за обикновена услуга за издаване на СУМПС и останалите български документи за самоличност в съответствие с актуалните възможности на техническите средства на МВР, след С предстоящото внедряване на централизираната персонализация ще бъде премахнат децентрализираният подход за издаване на документи, като се предвижда да бъдат намалени сроковете за обикновена услуга за издаване на лична карта, паспорт и свидетелство за управление на моторно превозно средство. Да се запази срокът от 3 дни за ускорена услуга за СУМПС.				
№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за

				изпълнение
3.4.1.	Нормативни промени Промени в Закона за българските лични документи	Министерство на вътрешните работи		31 декември 2026 г.
3.4.2.	Нормативни промени Промени в Наредба I-157/01.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина	Министерство на вътрешните работи		31 март 2027 г.

Стъпка 5: Отпадане на предоставянето на хартиено копие от документ за завършен най-малко първи гимназиален етап на средно образование при записване на курс за обучение на водачи и при подаване на заявление за издаване на СУМПС към МВР

Описание на проблема:

Хартиено копие от документ за завършен най-малко първи гимназиален етап на средно образование се представя два пъти в рамките на епизода от живота – веднъж при записване на шофьорски курс в избрана автошкола и втори път при подаване на заявление за издаване на СУМПС към МВР.

Министерство на образованието и науката (МОН) поддържа публични регистри, чрез които може да се направи проверка по служебен път за наличните обстоятелства:

1. Регистър на всички действащи, прекъснали и завършили студенти и докторанти след 1 януари 2012 година. Същият се поддържа от МОН чрез НАЦИД и осигуряването на достъп до тези регистри посредством RegiX следва да се осигури от НАЦИД.

2. Регистър за документите за завършено основно образование, средно образование и/или придобита степен на професионална квалификация, издадени, както следва:

- дипломи за средно образование – след 1 януари 2007 година

- свидетелства за основно образование – след 1 юни 2009 година

- удостоверения за завършен първи гимназиален етап на средно образование – след 1 юли 2021 година

- документи за валидиране, удостоверяващи придобито основно образование – след 1 юни 2017 година, и завършен първи гимназиален етап на средно образование – след 1 септември 2020 година

С Плана за намаляване на административната тежест, приет с Решение № 233 на Министерския съвет от 2024 г., е предвидено уреждане на важен елемент от епизода. В Плана е предвидена мярка № 142 „Отпадане на изискването за предоставяне на диплома в административни производства в случаите, в които може да бъде извършена служебна проверка“. Предвидени са изменения в Закона за висшето образование и в Закона за предучилищното и училищното образование.

Предложение:

Въвеждане на служебна проверка в Регистъра за документите за завършено основно образование, средно образование и/или придобита степен на професионална квалификация – за наличните документи в регистъра, и Регистъра за академично признаване с признатите дипломи за придобито висше образование в чужбина по нерегулирани професии към НАЦИД за МВР и лицата, организиращи и извършващи обучението на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство посредством Информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX).

Следва да се има предвид, че отпадане на предоставянето на хартиено копие от документ за завършен най-малко първи гимназиален етап на средно образование при

записване на курс за обучение на водачи и при подаване на заявление за издаване на СУМПС към МВР не може да бъде приложена изцяло от Министерството на образованието и науката към момента. Конкретно това се отнася за:

1. лица, които са завършили в чужбина, тъй като за тях към момента няма информационна система, която да ни дава достъп до съответните документи;
2. лица, завършили XI клас, тъй като няма система, която да предлага достъп до информация за учениците, завършили XI клас;
3. лица, които са завършили X клас преди въвеждането чрез Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) на първи и втори гимназиален етап.

Отпадането на хартиен носител за горепосочените случаи се предвижда при бъдещо подобряване на епизода.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
3.5.1.	Нормативни промени Изпълнение на мярка № 142 „Отпадане на изискването за предоставяне на диплома в административни производства в случаите, в които може да бъде извършена служебна проверка“ от Плана за намаляване на административната тежест, приет с Решение № 233 на Министерския съвет от 2024 г.	Министерство на образованието и науката		31 декември 2025 г.
3.5.2.	Нормативни промени Промени в Наредба № I-157 от 1 октомври 2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина. Регламентиране на проверка по служебен път на документ за завършен най-малко първи гимназиален етап на средно образование от МВР.	Министерство на вътрешните работи		30 юни 2025 г.
3.5.3.	Технологични действия Осигуряване на достъп на МВР до регистрите за дипломи, поддържани от МОН и НАЦИД посредством RegiX: - Регистър за документите за завършено основно образование, средно образование и/или придобита степен на професионална квалификация;- Регистър за академично признаване с признатите дипломи за придобито висше образование в чужбина по нерегулирани професии.	Министерство на вътрешните работи	Министерство на образованието и науката	30 юни 2025 г.

Стъпка 6: Отпадане на изискването за предоставяне на карта за оценка на физическата годност на хартиен носител при придобиване на нова категория и въвеждане на служебна проверка на обстоятелствата чрез създаване на електронна карта

Описание на проблема:

Налага се предоставяне на карта за оценка на физическата годност на хартиен носител при придобиване на нова категория за правоспособност. Принципът за еднократно събиране и създаване на данни, заложен в чл. 2 от Закона за електронното управление, не е приложен в контекста на удостоверяване на обстоятелства при заявяване издаването на СУМПС пред МВР. Данните могат да бъдат налични в рамките на електронното здравно досие на лицето чрез вписване в здравния запис чрез връзка между

системите на общопрактикуващия лекар и НЗИС.

Съгласно чл. 28д, ал. 1, т. 4 от Закона за здравето право на безвъзмезден достъп до НЗИС имат и държавни органи, за които е предвиден в закон достъп до регистри с национално значение. С оглед осигуряването на достъп на МВР и на други държавни органи, за които това не е предвидено изрично в закон, следва да се пристъпи към инициране на промяна в Закона за здравето, съгласно която достъпът до НЗИС се осигурява, когато такъв е предвиден за съответния държавен орган в нормативен акт. Впоследствие следва да бъде предприета и аналогична промяна в Наредба № Н-6 от 21 декември 2022 г. за функционирането на Националната здравноинформационна система.

Предложения:

1. Отпадане на изискването за предоставяне на карта за оценка на физическата годност на хартиен носител пред МВР при придобиване на нова категория.
2. Въвеждане на електронна карта за оценка на физическата годност на водач/кандидат за придобиване на свидетелство/правоспособност за управление на МПС в НЗИС. Мярката следва да се реализира съгласувано с изпълнението на Стъпка 3 от Епизод „Наемане на служител“.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
3.6.1.	Нормативни промени Промени в Закона за здравето – осигуряване на достъп на МВР до здравна информация.	Министерство на здравеопазването	Министерството на вътрешните работи	30 септември 2025 г.
3.6.2.	Нормативни промени Промени в Наредба № Н-6 от 21 декември 2022 г. за функционирането на Националната здравноинформационна система	Министерство на здравеопазването	Министерство на вътрешните работи	31 декември 2025 г.
3.6.3.	Нормативни промени Промени в Наредба I-157/01.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина, чл. 13 и други, в случай че е необходимо.	Министерство на вътрешните работи		30 юни 2025 г.
3.6.4.	Технологични действия Въвеждане на електронна карта за оценка на физическата годност на водач/кандидат за придобиване на свидетелство/правоспособност за управление на МПС. В рамките на електронното здравно досие – да се вписва информацията, свързана с оценката на физическата годност съгласно приетия образец на МВР чрез връзка между системите на общопрактикуващия лекар и НЗИС. Предоставяне на достъп до съответната нововъведена информация в НЗИС на заинтересованите институции.	Министерство на здравеопазването		31 декември 2025 г.

	Съответното лице също да получава нотификация за вписаните обстоятелства.			
Стъпка 7: Въвеждане на служебно удостоверяване на обстоятелството за наличието на положително заключение за психологическа годност				
Описание на проблема: Съгласно действащото законодателство всеки кандидат за придобиване на свидетелство/правоспособност за управление на категории C1, C, D1, D и Tm (трамвайна мотриса) трябва да предостави копие на удостоверение за психологическа годност на хартиен носител за стартиране на административната услуга по издаване на СУМПС пред МВР. Удостоверение за психологическа годност се изисква и за записване за обучение за придобиване на правоспособност за управление на МПС от посочените категории, както и за лицата, които са загубили правоспособността си за управление на МПС по реда на чл. 157, ал. 4 от ЗДвП, поради отнемане на контролните точки, лицата, на които временно е отнето СУМПС по реда на чл. 171, т. 1, б. „а“ от ЗДвП, водачите, които са лишени от право да управляват МПС на основание чл. 174, ал. 2 от ЗДвП или на основание чл. 343г от Наказателния кодекс, независимо от притежаваната категория. Издадените удостоверения за психологическа годност са налични в централизирана база данни, поддържана от Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“. Същевременно през 2024 г. е направена важна стъпка за реализиране на епизода – осигурена е директна свързаност между системата за записване за обучение и явяване на изпит за придобиване на правоспособност, до която имат достъп учебните центрове (автошколи) и системата за поддържане на централизирана база данни за проведените изследвания, дадените заключения и издадените удостоверения за психологическа годност, поддържана от Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“, с което е отпаднала необходимостта кандидатът да представя удостоверение за психологическа годност на хартиен носител. Работодателите на професионалните шофьори нямат възможност за онлайн проверка за наличие на издадено удостоверение за психологическа годност и за целите, за които е издадено (за придобиване на нова категория, за извършване на обществен или таксиметров превоз или др.). Предложение: Въвеждане на служебен път за удостоверяването на обстоятелството за психологическа годност на лицето чрез предоставяне на достъп на МВР до централизираната база данни за проведените изследвания, дадените заключения и издадените удостоверения за психологическа годност, поддържана от Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“. В резултат отпада изискването за предоставяне на удостоверението за психологическа годност на хартиен носител в тази хипотеза. Резултатите от психологическото изследване да бъдат достъпни за МВР и други заинтересовани институции чрез предоставяне на достъп до централизираната база данни за проверка на издадените удостоверения на Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ посредством RegiX.				
№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
3.7.1.	Нормативни промени Промени в Наредба № 36 от 15.05.2006 г. за изискванията за психологическа годност и условията и реда за провеждане на психологическите изследвания на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на МПС, на водачи на МПС и на председатели на изпитни комисии и за издаване на удостоверения за регистрация за извършване на психологически изследвания: - Регламентиране на служебен път за удостоверяване на обстоятелството за психологическа годност на лицето посредством достъп до централизирана база данни на ИААА от МВР. - Въвеждане на електронно удостоверение за психологическа годност, с възможност за	Министерство на транспорта и съобщенията		30 юни 2025 г.

	отпечатване при поискване от лицето. - Регламентиране на образец на електронното удостоверение за психологическа годност и определяне на обща тарифа за издаването му на хартиен носител от лицата, които имат право да организират и провеждат първо и второ психологическо изследване съгласно чл. 153б, ал. 1 (лечебни заведения), или с разпоредба размерът на тази такса да не надвишава определения в чл. 111г, ал. 6 от Тарифа № 5 за таксите, които се събират в системата на Министерството на транспорта и съобщенията и спазване на чл. 98, ал. 3 от Закона за лечебните заведения.			
3.7.2.	Нормативни промени Промени в Наредба I-157/01.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина: - Отпадане на изискването за предоставяне на копие на удостоверение за психологическа годност на хартиен носител при заявяване издаването на СУМПС. - Въвеждане на служебна проверка за наличието на валидно (в сила) удостоверение за психологическа годност за съответната категория/категории (за категориите, за които се изисква) или за друга цел/цели съгласно чл. 152, ал. 1, т. 2 и ал. 2 от Закона движението по пътищата, независимо от притежаваната категория.	Министерство на вътрешните работи	Министерство на транспорта и съобщенията	30 юни 2025 г.
3.7.3.	Технически действия Присъединяване на централизираната база данни на ИААА към RegiX. Въвеждане на достъп и възможност за служебна проверка за наличието на съответните обстоятелства от страна на МВР.	Изпълнителна агенция автомобилна администрация	Министерство на вътрешните работи	30 юни 2025 г.
3.7.4.	Технически действия Създаване на възможност на интернет страницата на ИААА да бъде извършена проверка за издадено удостоверение за психологическа годност и за целите на неговото издаване (категория превозно средство, извършване на обществен или таксиметров превоз и т.н.) и статуса му на валидност (безсрочно, обезсилено съгласно чл. 8, ал. 7 или невалидно на основание чл. 37а от Наредба № 36) от страна на работодателите на професионалните водачи и от самите лица.	Изпълнителна агенция автомобилна администрация		31 декември 2025 г.

4. Епизод от живота „Покупка и продажба на моторно превозно средство“

Епизод от живота „Покупка и продажба на моторно превозно средство“

Обхват:

Начало на епизода: Сключване на договор за покупко-продажба

Край на епизода: Извършване на регистрация на пътно превозно средство на името на новия собственик

Изпълнени стъпки от епизода:

Съществена част от епизода е обект на оптимизиране с Плана за намаляване на административната тежест, приет с Решение № 233 на Министерския съвет от 2024 г. В Плана е предвидена мярка № 1 „Отпадане на изискването за поставяне на стикер на знак за сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилите“. Със Закона за изменение и допълнение на Данъчноосигурителния процесуален кодекс, (Изм. ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.) прехвърляне на собствеността върху моторни превозни средства се извършва след проверка в системата за обмен на информация, поддържана от Министерството на финансите, по чл. 5а от Закона за местните данъци и такси за платен данък върху превозното средство, както и след проверка, извършена от нотариуса, по електронен път в Националната агенция за приходите, в резултат на която се установи, че прехвърлителят няма непогасени, подлежащи на принудително изпълнение публични задължения. При условие че съответната община не е осигурила непрекъснат автоматизиран обмен на информация, проверката за платен данък върху превозните средства може да се извърши с представяне на издаден или заверен от общината документ. В резултат от изменението отпада подаването на писмена декларация от прехвърлителя, че няма непогасени, подлежащи на принудително изпълнение други задължения за данъци, мита, задължителни осигурителни вноски или други публични задължения, свързани с моторното превозно средство.

Стъпки в процес на изпълнение:

- Премахване на ненужни стикери от стъклата на превозните средства и създаване на възможности за проверка на валидността на обстоятелствата само в електронна среда по регистрационния номер на автомобила (това предложение е обект на мярка 1 от Плана за намаляване на административната тежест, приет с Решение № 233 на Министерския съвет от 2024 г.).

Стъпки за подобрене на епизода в рамките на настоящия план:

- Уеднаквяване практиката на нотариусите при осъществяване на проверка за платен годишен данък върху превозните средства;
- Подобряване на системата за архивиране на пълномощните от т. нар. уязвими пълнолетни лица;
- Създаване на работна група по въпроса за отпадане на необходимостта от представяне на удостоверение за застрахователна стойност на МПС при покупко-продажба на МПС
- Премахване на изискването за наличие на застраховка „Гражданска отговорност“ при изповядване на сделка пред нотариус.

Водещи институции, участващи в епизода: Министерство на вътрешните работи, Министерство на правосъдието, Министерство на финансите, Национално сдружение на общините, Нотариална камара

Други участници в епизода: лица, извършващи покупка или продажба на МПС, Гаранционен фонд, застрахователи.

Стъпка 1: Уеднаквяване на практиката на нотариусите при осъществяване на проверка за платен годишен данък върху превозните средства

Описание на проблема:

По данни на Нотариалната камара, нотариусите могат да извършват по служебен път проверка дали е платен годишен данък върху превозните средства по чл. 52 от ЗМДТ. Направено проучване показва, че редица нотариуси изискват представяне на хартиен документ за платен годишен данък по чл. 52 от ЗМДТ.

Предложение:

Да се уеднакви практиката на нотариусите по отношение на документа за платен годишен данък по чл. 52 от ЗМДТ.

За целта могат да бъдат издадени методически указания от Нотариалната камара с цел преодоляване на различията в практиката на нотариусите.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
4.1.1.	Организационни действия Издаване на методически указания от Нотариалната камара с цел преодоляване на различията в практиката на нотариусите при осъществяване на проверка за платен годишен данък върху превозните средства	Нотариалната камара		31 декември 2025 г.

Стъпка 2: Въвеждане на процес по архивиране в електронна среда посредством информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, поддържана от Нотариалната камара, на пълномощните от т. нар. уязвими пълнолетни лица

Описание на проблема:

Уязвимо пълнолетно лице по смисъла на Резолюцията на Европейския парламент от 1 юни 2017 г., съдържаща препоръки към Комисията относно правната защита на уязвимите пълнолетни лица (2015/2085(INL)), е пълнолетно лице, което е навършило 18 години и което, поради нарушени или недостатъчни лични способности, не е в състояние да защитава собствените си интереси, както и тези на своето имущество, било временно или окончателно.

Към настоящия момент информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност – електронната база данни на нотариално заверените пълномощни, е с ограничено съдържание, в това число не са предвидени пълномощни, свързани със защита на интересите на уязвими пълнолетни, в резултат на което няма възможност за извършване на служебен достъп и проверка до съответните обстоятелства.

Предложения:

Въвеждане на механизъм за архивиране на пълномощните от т. нар. уязвими пълнолетни лица в електронна среда посредством информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, поддържана от Нотариалната камара, без да отпада материализирането на пълномощното върху хартиен носител (информационната система, въведена съгласно чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност на основание чл. 2а, ал. 1 от Наредба № 32 от 1997 г. за служебните архиви на нотариусите и нотариалните кантори).

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи	Срок за
---	-------	-------------------	------------	---------

			институции	изпълнение
4.2.1.	Нормативни промени Промени в Инструкция № И-1 от 14.04.2016 г. за осъществяване на достъп до информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност на основание чл. 2а, ал. 1 от Наредба № 32 от 1997 г. за служебните архиви на нотариусите и нотариалните кантори	Министерство на правосъдието		31 март 2027 г.
4.2.2.	Технологични действия Надграждане на електронния архив на нотариусите и информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност с цел разширяване на базата данни на регистъра и въвеждане на архивирането на нотариално заверени пълномощни от уязвими пълнолетни лица. Осигуряване на достъп до информация на съответните лица.	Нотариалната камара	Министерство на правосъдието	30 септември 2025 г.

Стъпка 3: Създаване на работна група по въпроса за отпадане на необходимостта от представяне на удостоверение за застрахователна стойност на МПС при покупко-продажба на МПС

Описание на проблема:

Съгласно чл. 144, ал. 2 от Закона за движението по пътищата при прехвърляне на собствеността на регистрирани автомобили подписите на страните по договора трябва да бъдат нотариално заверени. Съгласно чл. 44 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) при придобиване по безвъзмезден или възмезден начин на моторно превозно средство се заплаща данък, а съгласно чл. 46, ал. 2, т. 2 ЗМДТ той се определя (чрез препратка към чл. 33 ЗМДТ) въз основа на „застрахователна стойност“. Определението за „застрахователна стойност“ е дадено в §1, т. 19 от допълнителните разпоредби на ЗМДТ.

Проблемът е многопластов. На първо място е необходимо продавачът на МПС да се сдобие с удостоверение за „застрахователна стойност“ на МПС по смисъла на §19 от допълнителните разпоредби на ЗМДТ, обект на прехвърляне, което изисква посещение на застраховател или посредник на застрахователни услуги, което е административна тежест per se. На следващо място проблемно е самото издаване на удостоверение за „застрахователна стойност“, тъй като в нормативен акт не е установено, че застрахователи или посредници на застрахователни услуги имат право да издават такива удостоверения, чието съдържание да се приема безусловно при прехвърлянето на регистрирано МПС (словосъчетанието „удостоверение за застрахователната стойност“ се среща само в §19 от допълнителните разпоредби на ЗМДТ). В същия контекст проблемно е, че „застрахователната стойност“ съгласно удостоверенията, издадени от различни застрахователи или посредници на застрахователни услуги, може да бъде определена в много различни размери и всички те да бъдат приети безусловно и въз основа на тях да бъде определен различен по размер данък. На трето място издаването на удостоверение за „застрахователна стойност“ се заплаща, което от една страна също е административна (финансова) тежест в чист вид, а от друга – не съществува ред, по който да се определят тези размери. Тази практика е некоректна, тъй като потребителят (купувачът) е принуден да заплати за нещо, на базата на което след това ще заплати допълнително на две други институции (общинската администрация – данък, и нотариус – такса). Подобна практика не съществува в нито една друга страна членка на ЕС. На четвърто място удостоверението за „застрахователна стойност“ често съдържа застрахователна оценка, изготвена на пазарен принцип, без изследване и оглед на техническото състояние на конкретния автомобил. В резултат всички издадени удостоверения от различни застрахователни компании със заложена различна застрахователна стойност се приемат за достоверни, тъй като представляват официални документи, издадени по утвърдени методики в застрахователната практика. На пето място това води до объркване за гражданите, възможност за злоупотреби, както и вреда за общинския бюджет. Много съществен проблем е и че в част от случаите определената застрахователна стойност е по-висока от пазарната стойност на МПС.

Друг важен правен проблем е, че нормативният акт, който урежда застрахователната материя, е Кодексът за застраховането. В неговия чл. 400, ал. 1 е дадено определение за „застрахователна стойност“, което представлява съществена част от определението по §19 от допълнителните разпоредби на ЗМДТ, не съвпадат напълно. Така в момента в действащата правна уредба има „застрахователна стойност“ по КЗ и „застрахователна стойност“ по ЗМДТ, което е неиздържано разрешение.

По данни на ИИСДА през 2023 г. услуга № 2677 „Промяна в регистрацията на пътно превозно средство“ е заявена 435 166 пъти. Липсват данни в колко от случаите пререгистрацията е направено след прехвърляне с писмен договор с нотариална заверка на подписите на страните. Имайки предвид, че смяната на собствеността е най-честата причина за промяна в регистрацията може да се приеме, че годишно се издават приблизително 200 000 удостоверения за застрахователна стойност.

Предложения:

Създаване на работна група с цел изготвяне на нормативни промени за отпадане на необходимостта от представяне на удостоверение за застрахователна стойност на МПС при покупко-продажба на МПС.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
4.3.1.	Нормативни промени Създаване на работна група с цел изготвяне на нормативни промени за отпадане на необходимостта от представяне на удостоверение за застрахователна стойност на МПС при покупко-продажба на МПС.	Администрация на Министерския съвет, Министерство на финансите, Национална агенция за приходите, Комисия за финансов надзор, Нотариална камара	По преценка на водещите институции	31 декември 2025 г.

Стъпка 4: Премахване на изискването за наличие на застраховка „Гражданска отговорност“ при изповядване на сделка пред нотариус, когато МПС е спряно от движение

Описание на проблема:

Не е възможно изповядване на сделката пред нотариус, без да е платена застраховка „Гражданска отговорност“, въпреки че липсва законово основание за това. Това създава проблем в случаите, когато МПС е спряно от движение и новият собственик не възнамерява да пуска МПС в движение.

Наблюдава се противоречие, въведено с подзаконов нормативен акт, между конституционното право на собственост на лицата и условията за експлоатация на притежаваните от тях вещи.

Предложение:

Да отпадне ограничението в практиката на нотариусите, в случаите при спрени от движение в МВР МПС, да не може да се извърши сделка при липса на застраховка „Гражданска отговорност“. При нотариалната заверка на подписите за прехвърляне на собствеността да не се изисква наличие на платена застраховка „Гражданска отговорност“.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи	Срок за
---	-------	-------------------	------------	---------

			институции	изпълнение
4.4.1.	Организационни действия Издаване на методически указания от Нотариалната камара с цел преодоляване на различията в практиката на нотариусите.	Нотариалната камара		31 декември 2025 г.

5. Епизод от живота „Покупка и продажба на недвижим имот“

Епизод от живота „Покупка и продажба на недвижим имот“

Обхват:

Начало на епизода: Сключване на предварителен договор за строителство и покупко-продажба на недвижим имот и прехвърляне на собствеността

Край на епизода: Подаване на данъчна декларация за облагане с годишен данък върху недвижимите имоти

Стъпки за подобрене на епизода:

1. : Заявяване и получаване на удостоверение за наличие или липса на акт за държавна/общинска собственост на имот или за отписване на имота от актовете книги от нотариуса чрез вътрешно-административна услуга
 - Създаване на Единен регистър на държавната и общинската собственост и заявяване и получаване на удостоверение за наличие или липса на акт за държавна/общинска собственост на имот и за отписване на имота от актовете книги от страна на нотариуса по електронен път.
2. Разширяване използваемостта на информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, поддържана от Нотариалната камара. Въвеждане на достъпа до пълномощните от информационната система като равнозначни на представянето на пълномощно на хартиен носител чрез разширяване достъпа до системата, както и нейното съдържание.
3. Вписване на акта на сделката в Имотен регистър по електронен път и отпадане предоставяне на документите на хартиен носител от страна на нотариуса.

Водещи институции, участващи в епизода: Министерството на правосъдието, Агенцията по вписванията, Нотариалната камара, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на електронното управление, Министерството на финансите, Националното сдружение на общините в Република България

Други участници в епизода: лица, закупуващи недвижим имот, лица, продаващи недвижим имот, нотариуси.

Стъпка 1: Заявяване и получаване на удостоверение за наличие или липса на акт за държавна/общинска собственост на имот или за отписване на имота от актовете книги от нотариуса чрез вътрешно-административна услуга

Описание на проблема:

Удостоверение за липса на съставени акт за държавна собственост (АДС) и акт за общинска собственост (АОС), извършено отчуждаване и възстановяване по ЗВСВНОИ, ЗПИНМ, ЗТСУ и др. не може да бъде получено по електронен път от нотариуса, който да създаде копие върху хартиен носител, което да приложи към нотариалния акт. В ход е изграждането на Единен регистър на държавната и общинската собственост по проект BG05SFOP001-1.019-0001.

Предложения:

Създаване на Единен регистър на държавната и общинската собственост (по проект BG05SFOP001-1.019-0001) и заявяване и получаване на удостоверение за наличие или липса на акт за държавна/общинска собственост на имот и за отписване на имота от актовете книги от страна на нотариуса по електронен път.

Идентифицирането на нотариуса и заявяването на данни по служебен път да бъде осигурено чрез интеграция между информационната система по чл. 286 от Закона за

нотариусите и нотариалната дейност, поддържана от Нотариалната камара, и Портала на електронното управление по чл. 12, ал. 1 от Закона за електронното управление.				
№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
5.1.1.	Нормативни промени Промени в Закона за държавната собственост, Закона за общинската собственост и правилниците за прилагането им	Министерство на регионалното развитие и благоустройството		31 декември 2025 г.
5.1.2.	Технологични действия 5.1.2.1. Изграждане на Единен регистър на държавната и общинската собственост. Осигуряване на сигурен канал за заявяване и получаване на Удостоверение за наличие или липса на акт за държавна/общинска собственост на имот или за отписване на имота от актовете книги посредством Портала на електронното управление по чл. 12, ал. 1 от Закона за електронното управление. 5.1.2.2. Интеграция между информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, поддържана от Нотариалната камара, кадастралния регистър на недвижимите имоти и Портала на електронното управление по чл. 12, ал. 1 от Закона за електронното управление с цел улеснено идентифициране на нотариуса и заявяване на минимално количество данни от негова страна при заявяването.	Министерство на регионалното развитие и благоустройството	Министерство на електронното управление, Нотариалната камара	31 март 2026 г.
Стъпка 2: Осигуряване на достъп на по-широк кръг от лица до информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, поддържана от Нотариалната камара				
Описание на проблема: 1. В информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, поддържана от Нотариалната камара, няма информация за всички издадени пълномощни от оправомощени за това органи и лица. В регистъра няма информация за пълномощните, издадени от консулите в задграничните представителства на страната, както и за упълномощените от търговци търговските пълномощници. 2. Достъпът до информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, поддържана от Нотариалната камара, е ограничен, което не дава възможност за максимално улесняване на гражданския оборот от неговото използване. Напр. в случаите, в които гражданинът е възпрепятстван да се яви лично и да извърши действия след покупко-продажбата, например смяна/откриване/закриване на партии на комунални дружества, най-често това се извършва от пълномощник. Това е така, защото не при всички комунални дружества, опериращи в Република България, има възможност смяната на партида да се извърши чрез заявление с електронен подпис, но всички (без изключение) признават действията, извършени от пълномощник. В момента тези комунални дружества не могат да потвърдят наличието и валидността на пълномощно, представено пред тях (вкл. за търговските пълномощници). Предложения: 1. Включване в информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, поддържана от Нотариалната камара, на пълномощните за				

представителство пред лицензиантите по Закона за енергетиката (ЗЕ) и лицата, получили разрешение съгласно Закона за електронните съобщения (по аналогия с банките – лицензианти по Закона за кредитните институции).

2. Включване в информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, поддържана от Нотариалната камара, на информация за пълномощните, издадени от консулите в задграничните представителства на страната, както и за упълномощените от търговци търговски пълномощници.

3. Общините да имат достъп до информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, поддържана от Нотариалната камара по определен ред, като достъпът дава възможност за проверка на конкретни удостоверения.

4. Осигуряване на достъп до информационната система на консулите, адвокатите и всички други граждани (с електронна идентификация), като достъпът е обусловен от доказан правен интерес и дава възможност за проверка на конкретни удостоверения.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
5.2.1.	Нормативни промени Промени в Наредба № 32 от 29.01.1997 г. за служебните архиви на нотариусите и нотариалните кантори и в Инструкция № И-1 от 14.04.2016 г. за осъществяване на достъп до информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, с които да се осигури: - включване в информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, поддържана от Нотариалната камара, на информация за пълномощните за представителство пред лицензиантите по Закона за енергетиката и лицата, получили разрешение съгласно Закона за електронните съобщения, както и за пълномощните, издадени от консулите в задграничните представителства на страната и за упълномощените от търговци търговски пълномощници; - осигуряване на достъп и възможност за извършване на справки на консулите, адвокатите и всички други граждани (с електронна идентификация).	Министерство на правосъдието	Министерство на външните работи, Нотариалната камара	31 март 2026 г.
5.2.2.	Технологични действия - Надграждане на информационната система по чл. 286 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, поддържана от Нотариалната камара, с цел разширяване на базата данни на регистъра. - Осигуряване на връзка със системата на Министерството на външните работи. - Планиране и реализиране на допълнителни дейности по осигуряване на достъпа до системата, осигуряване на необходимото ниво на сигурност на връзките и достъпите. - Осигуряване на достъп на общините. - Осигуряване на достъп до регистъра на по-широк кръг субекти, които са субект на	Нотариалната камара	Министерство на правосъдието	31 юни 2026 г.

	съответното пълномощно или пред което такъв субект извършва правнозначимо действие.			
Стъпка 3: Вписване на акта на сделката в Имотния регистър по електронен път и отпадане предоставянето на документи на хартиен носител от страна на нотариуса				
Описание на проблема: Съгласно Правилника за вписванията (ПВ), вписването на акта на сделката за покупко-продажба на недвижим имот се осъществява чрез предоставянето на съответните документи в оригинал или нотариално заверен препис на хартиен носител на гише регистратура на Агенцията по вписванията. В службите по вписванията се извършва: вписване на актове относно недвижими имоти, вписване на иски молби и на постановените по тях решения, вписване на ипотеки и залози по Закона за особените залози (ЗОЗ), вписване и заличаване на възбрани и други обезпечения, други актове в предвидените от закона случаи. Процесът по вписване включва няколко етапа: подаване на документите, разглеждането им от съдията по вписванията, разпореждане за вписване и връщане на вписаните документи на подателя. Съгласно чл. 33 и чл. 34 от ПВ, вписването на актове се извършва след резолюция от съдията по вписванията, която се отбелязва върху молбата за вписване. По отношение на дигитализацията на документите следва да се отбележи, че вписването на актове, съгласно чл. 112 и сл. от Закона за собствеността (ЗС) и чл. 4 от ПВ, се отнася до документи, които имат формални изисквания за съдържание и заверка. Дигитализирането на тези документи може да се осъществи само при спазване на изискванията за тяхната форма, като е необходимо ясно разграничение между документи, които могат да се подават в сканиран вид, и такива, които трябва да бъдат представени в оригинал или с нотариална заверка. Необходимо е промени в ПВ да уредят кои документи могат да се подават електронно и кои трябва да се представят във физическа форма, като например нотариално заверените актове и други документи с правна значимост. Заявлението се подава за нотариален акт – от нотариуса, извършил акта, за всички останали актове – от страните, участващи в акта, нотариус, или лице, имащо интерес от вписването (ЧСИ, ДСИ, Орган на съдебна власт, НАП, Общини и др.). Заявлението съдържа следните атрибути: описание на акта, за който се иска вписване, описание на имота, точни данни за собствениците, описание на приложените документи. Към заявлението задължително се прилагат: документ за платена държавна такса, съгласно „Тарифа за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията“, документите описани в заявлението и други изискуеми от съдията по вписванията. Предложения: Документите, изискани за вписването на акта на сделката в Имотния регистър, да се предоставят от нотариуса към съдията по вписванията по електронен път. По отношение на нотариусите вписването следва да се извърши чрез интеграция между информационната система по чл. 28б от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, поддържана от Нотариалната камара, и Интегрираната информационна система на кадастъра и имотния регистър. След допълнителна експертна оценка, където е допустимо, част от документите да се дигитализират, а където това все още е невъзможно – да се предоставят като сканирани документи или в структуриран вид (напр. молба, информация за страните на сделката, адрес на имота и т.н.). При въвеждането на електронно подаване да се уредят и процедурите по електронно издаване и поставяне на резолюцията на съдията по вписванията, както и електронната обработка на актовете от служителите на службите по вписванията. Разпоредбата на чл. 8 от ПВ изисква вписването да се осъществява на база молба за вписване, придружена от оригинала на акта или нотариално заверен препис. Електронната форма на подаване на тези документи следва да бъде законово уредена, за да се избегнат нарушения на изискванията за форма и съдържание, които правната уредба предвижда за вписването. По отношение на дигитализацията на документите следва да се отбележи, че вписването на актове, съгласно чл. 112 и сл. от ЗС и чл. 4 от ПВ, се отнася до документи, които имат формални изисквания за съдържание и заверка. Дигитализирането на тези документи да се осъществи само при спазване на изискванията за тяхната форма, като е				

необходимо ясно разграничение между документи, които могат да се подават в сканиран вид, и такива, които трябва да бъдат представени в оригинал или с нотариална заверка. С промени в ПВ да се уреди кои документи могат да се подават електронно и кои трябва да се представят във физическа форма.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
5.3.1.	Нормативни промени Промени в Гражданския процесуален кодекс и Закона за собствеността – създаване на правна уредба за: - дигитализиране на съставен на хартия нотариален акт от нотариуса – еднократно след съставяне на нотариалния акт с цел електронно подаване за вписване; - доказателствената стойност на дигитализиран от нотариуса нотариален акт – идентичност с хартиения оригинал до доказване на противното; - съхраняване на дигитализирани от нотариусите нотариални актове.	Министерство на правосъдието, Агенция по вписванията Съдии по вписванията	Нотариалната камара	31 март 2027 г.
5.3.2.	Нормативни промени Промени в Правилника за вписванията – създаване на правна уредба за: - електронно подаване на документи за вписване в имотен регистър от нотариус; - електронно поставяне на резолюция от съдията по вписванията; - електронна обработка на документите от служителите на Агенция по вписванията; - дигитализиране на подадени на хартия документи; - подреждане на вписани дигитализирани нотариални актове в книгите.	Министерство на правосъдието, Агенция по вписванията Съдии по вписванията	Нотариалната камара	31 март 2027 г.
5.3.3.	Нормативни промени Промени в Закона за кадастъра и имотния регистър – създаване на правна уредба за електронно подаване на документи за вписване.	Министерство на правосъдието	Нотариалната камара	31 март 2027 г.
5.3.4.	Нормативни промени Промени в Наредба № 2 от 2005 г. за воденето и съхраняването на имотния регистър, като в случай че предложението се приеме, Министерството на правосъдието и Агенцията по вписванията да бъдат водещи институции.	Министерство на правосъдието, Агенция по вписванията		31 март 2027 г.
5.3.5.	Технологични действия Интеграция между информационната система на Нотариалната камара „Единство“, Интегрираната информационна система на кадастъра и имотния регистър и други	Агенция по вписванията Нотариалната камара Съдии по вписванията	Министерство на електронното управление	31 март 2027 г.

	информационни системи (при необходимост).			
--	---	--	--	--

6. Епизод от живота „Наемане на служител“

Епизод от живота „Наемане на служител“
Обхват: <i>Начало на епизода:</i> Стартиране на подбор <i>Край на епизода:</i> Започване на работа на служител (явяване на първи работен ден и преминаване на обучение по трудова безопасност) <i>Част от възможните хипотези на епизода:</i> Разглежда се сключване на трудов договор с лице, което е български гражданин; При наемане на лица с ТЕЛК не се разглежда процесът на установяване на неработоспособност; Епизодът разглежда посреднически услуги, предоставяни единствено от Агенцията по заетостта; Разглеждат се документите, които най-често трябва да се предоставят на работодателите в различни случаи (трудова книжка, медицинско удостоверение, документ, удостоверяващ необходимия образователен ценз, свидетелство за съдимост, и удостоверение за психологическа годност), като служебното набавяне на информация от държавни органи за част от тях вече е нормативно уредено или е в процес на уреждане и др. Стъпки в процес на изпълнение: Част от епизода вече е изпълнена с измененията в Кодекса на труда, в сила от 1 юни 2025 г., които предвиждат замяната на хартиената трудова книжка с единен електронен трудов запис. В Плана за намаляване на административната тежест, приет с Решение № 233 на Министерския съвет от 2024 г., е включена мярка № 27 „Унифициране на подходите за удостоверяване на психичното здраве на лицата“. С мярката се предвиждат промени в Закона за здравето, както и други нормативни промени, с които да отпадне издаването на удостоверение, че лицето не се води на психиатричен отчет по досегашния административен ред и замяна с нормативни способности, базирани на медицински подход към здравословното състояние на лицето. В Плана за намаляване на административната тежест, приет с Решение № 233 на Министерския съвет от 2024 г. е включена мярка № 142 „Отпадане на изискването за предоставяне на диплома в административни производства, в случаите, в които може да бъде извършена служебна проверка“. Стъпки за подобрене на епизода в рамките на настоящия план: 1. Снабдяване от страна на работодателя с изискуема информация по служебен път (информация от трудовата книжка, удостоверение за психическа годност, документ, удостоверяващ необходимото образование). 2. Създаване на електронна Карта за предварителен медицински преглед. Водещи институции, участващи в епизода: Министерство на труда и социалната политика, Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, Национална агенция за приходите, Министерство на здравеопазването, Министерство на образованието и науката. Администрация на Министерския съвет Други участници в епизода: работодатели, лица, кандидатстващи за работа, медицински лица. Стъпка 1: Снабдяване от страна на работодателя с изискуема информация по служебен път (информация от трудовата книжка, удостоверение за психическа

Описание на проблема:

По различни причини работодателят изисква от кандидатстващия работа да предостави документи, удостоверяващи информация, която може да бъде набавена по служебен път.

Предложения

– Предоставяне на информация по служебен път относно:

1. Трудова книжка:

Част от епизода вече е изпълнена с измененията в Кодекса на труда, в сила от 1 юни 2025 г., които предвиждат замяната на хартиената трудова книжка с единен електронен трудов запис. Съгласно промените Националната агенция за приходите (НАП) поддържа електронен регистър на заетостта, който съдържа единните електронни трудови записи на работниците и служителите. Единният електронен трудов запис е електронен документ, който съдържа данни и обстоятелства, свързани с трудовата дейност на работника или служителя, и е официален удостоверителен документ. Родителите, настойниците и попечителите на работници и служители, ненавършили 18 години, имат право на достъп до съответния единен електронен трудов запис до навършване на 18 години на детето. Работодателите имат право на информация за наети от тях работници и служители, въведена от предходни работодатели, с изключение на размера на трудовите възнаграждения и обезщетения, които работникът или служителът е получавал при предходни работодатели. Единният електронен трудов запис да може да се използва за удостоверяване на наличието на стаж и професионален опит, когато такъв се изисква в конкурс за заемане на длъжност, след получаване на съгласие от кандидата.

2. Удостоверение за психическа годност:

В Плана за намаляване на административната тежест, приет с Решение № 233 на Министерския съвет от 2024 г., е включена мярка № 27 „Унифициране на подходите за удостоверяване на психичното здраве на лицата“. С мярката се предвиждат промени в Закона за здравето, както и други нормативни промени, с които да отпадне издаването на удостоверение, че лицето не се води на психиатричен отчет по досегашния административен ред и замяна с нормативни способности, базирани на медицински подход към здравословното състояние на лицето. Предвижда се създаване на междуведомствена работна група към министъра на здравеопазването, която да изследва всички случаи и нормативни актове, в които се изисква предоставяне на удостоверение, че лицето не се води на психиатричен отчет или извършване на преглед от психиатър. Работната група трябва да извърши преглед на нормативната рамка и да предложи изменения, с които да се въведе единен подход за удостоверяване на статуса, базиран на преглед от лекар. В мярката се предвижда създаването на възможност издаването от лекар удостоверение да може да се изпраща по електронен път на работодател чрез лицето, което кандидатства за работа. Предвижда се и нормативно регламентиране на обстоятелството, че при постъпване на работа, психичната годност се удостоверява след провеждане на конкурсната процедура само за спечелилия конкурса кандидат.

3. Документ, удостоверяващ необходимото образование:

В Плана за намаляване на административната тежест, приет с Решение № 233 на Министерския съвет от 2024 г. е предвидено уреждане на важен елемент от епизода. В Плана е включена мярка № 142 „Отпадане на изискването за предоставяне на диплома в административни производства, в случаите, в които може да бъде извършена служебна проверка“. Предвижда се, че когато в нормативен акт са въведени изисквания за доказване наличието на образователно-квалификационна степен на висшето образование, придобита след 1 януари 2012 г., необходимите данни за българските граждани се установяват служебно от съответния административен орган, това важи и за диплома за средно образование (придобито след 1 януари 2007 г.) и за основно образование (придобито след 1 юни 2009 г.). Когато е възможно, образователно-квалификационна степен на висшето образование по нерегулирана професия, завършено в чужбина, се удостоверява служебно от органа, пред който се развива административното производство чрез проверка в Регистъра за академично признаване на Националния център за информация и документация.“

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
6.1.1.	Нормативни промени Промени в Закона за здравето, свързани с изпълнението на мярка № 27 „Унифициране на подходите за удостоверяване на психичното здраве на лицата“ от Плана за намаляване на административната тежест, приет с Решение № 233 на Министерския съвет от 2024 г.	Министерство на здравеопазването		30 септември 2025 г.
6.1.2.	Нормативни промени Изпълнение на мярка № 142 „Отпадане на изискването за предоставяне на диплома в административни производства, в случаите, в които може да бъде извършена служебна проверка“ от Плана за намаляване на административната тежест, приет с Решение № 233 на Министерския съвет от 2024 г.	Министерството на образованието и науката		31 декември 2025 г.
6.1.3.	Нормативни промени Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 за документите, които са необходими за сключване на трудов договор	Министерство на труда и социалната политика	Администрация на Министерския съвет	30 септември 2025 г.
6.1.4.	Нормативни промени Наредбата за документите за заемане на държавна служба.	Администрация на Министерския съвет	Министерство на труда и социалната политика	30 септември 2025 г.

Стъпка 2: Създаване на електронна Карта за предварителен медицински преглед

Описание на проблема:

Понастоящем, при необходимост от издаване на медицинско свидетелство за започване на работа, на бъдещия служител се налага да посети медицинско лице за преглед и след това да предаде получения от прегледа хартиен документ на работодателя. По информация, публикувана на Портала на Националната здравноинформационна система (www.his.bg) от септември 2023 г. медицинските свидетелства, които лекарите издават на учениците са в електронен вариант, като резултат от интеграцията между централните системи в здравеопазването и образованието. В това число влизат не само бележките, които се издават при установено заболяване и служат за извиняване на отсъствията, а и бележките за контакт с инфекциозно болен, прекарано инфекциозно заболяване и удостоверението за клинично здрав пациент. Всички издадени бележки след септември 2023 г. са видими в новия модул. Издадените електронни медицински бележки на учениците вече са видими в електронното пациентско досие, като за лицата под 18 години те са достъпни през пациентското досие на родителите. Те са част от новия модул „Медицински бележки“ и са видими както на my.his.bg, така и в мобилното приложение eЗдраве. За да виждат модул „Медицински бележки“ в eЗдраве, потребителите трябва да инсталират версия 3.2.0 на приложението, която е достъпна в App Store и Google Play.

Картата за предварителен медицински преглед (Приложение 1 към чл. 1 и чл. 4, ал. 1 на Наредба № 3 за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците) не е актуализирана и осъвременена и съответно не е приложима за всички видове организации, администрации и длъжности. В нея се предвижда да се посочват имена по паспорт и номер на паспорта, изисква се посочване на работата като изборът е между завод, предприятие, отдел и цех. Изисква се и подпис на началници на звена, които може да не съществуват навсякъде. Посочването на длъжността и предприятието ограничава възможността свидетелството да се представя и на друг

работодател.

Предложения:

1. Надграждане на модул „Медицински бележки“, като към него ще бъдат добавени медицинските свидетелства за встъпване в брак, придобиване на шофьорска книжка и започване на работа. Добавянето и обменът на тези електронни документи ще се реализира посредством хоризонталната интеграция на ниво национални системи, чиято цел е намаляване на административната тежест за гражданите, както и оптимизиране и ускоряване на процесите. Всички тези удостоверения също ще бъдат налични в електронните досиета на всеки един пациент.

2. Медицинското свидетелство да има електронен еквивалент (като част от електронното здравно досие), който да може да се предоставя на работодателя, в случаите, в които се издава с такава цел. Медицинското свидетелството може да се изпраща на лицето, което да го препрати на работодателя и/или директно на работодателя или да се създаде възможност за ограничен достъп на посочения от лицето работодател до удостоверението в НЗИС при спазване на изисквания за сигурност (предоставяне на оторизация от кандидата чрез национален референтен номер на документа, идентифициране на работодателя по ЕИК и използване на професионален КЕП на работодателя).

3. Да се актуализира образца на Карта за предварителен медицински преглед (Приложение 1 към чл. 1 и чл. 4, ал. 1 на Наредба № 3 за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците).

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
6.2.1.	Нормативни промени Промени в Закона за здравето Промени в Наредбата за документите за заемане държавна служба (отпадане на изискването за предоставяне на медицинско свидетелство на хартия на работодателите) Промени в Наредба № 3 за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците (медицинското свидетелство да се предоставя в електронен формат) или изготвяне на нова. Промени в Наредба № Н-6 от 21 декември 2022 г. на министъра на здравеопазването за функционирането на Националната здравноинформационна система	Министерство на здравеопазването	Министерство на труда и социалната политика	30 септември 2025 г. – за извършване на промени в Закона за здравето 31 декември 2025 г. – за извършване на промени в подзаконовите нормативни актове
6.2.2.	Технологични действия Създаване на електронна бланка за медицинско свидетелство. Създаване на електронно медицинско досие на гражданите.	Министерство на здравеопазването		31 юли 2025 г.

7. Епизод от живота „Загуба на работно място“

Епизод от живота „Загуба на работно място“

Обхват:

Начало на епизода: Регистрация в Дирекция „Бюро по труда“ по постоянен или настоящ адрес

Край на епизода: Регистрацията в Дирекция „Бюро по труда“ с цел намиране на работа/работно място

Изпълнени стъпки от епизода:

1. С промени в Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта, които са в сила от 26.03.2024 г. различните части от епизода са значително улеснени. Съгласно чл. 14, ал. 3 търсещите работа лица имат право на регистрация в териториално поделение на Агенцията по заетостта по постоянния или по настоящия им адрес. Заявление-декларация може да се подаде на място във всяко териториално поделение на Агенцията по заетостта. Търсещите работа лица се регистрират лично в ДБТ по електронен път по реда на Закона за електронното управление, на място, чрез лицензиран пощенски оператор или по друг подходящ начин, оповестен на интернет страницата на Агенцията по заетостта.
2. Оптимизиран е образецът на заявка-спецификация за свободни работни места при посредничество по информирание и наемане на работа.
3. Информацията за завършено образование може да се проверява в Регистъра на всички действащи, прекъснали и завършили студенти и докторанти, поддържан от Националния център за информация и документация – за завършилите висше образование след 1 януари 2012 г. и в Регистъра за документите за завършено основно образование, средно образование и/или придобита степен на професионална квалификация, поддържан от Министерството на образованието и науката – за завършилите средно образование след 1 януари 2007 г. и основно образование, придобито след 1 юни 2009 г.

Стъпки за подобрене на епизода в рамките на настоящия план:

1. Създаване на възможност за онлайн кандидатстване за избрана свободна позиция през Виртуално бюро по труда.
2. Служебно събиране на информация за завършено образование, намалена трудоспособност и последна месторабота при подаване на заявление за първоначална регистрация в Агенцията по заетостта.
3. Едновременно подаване на заявления за регистрация на търсещо работа лице и за парично обезщетение.

Водещи институции, участващи в епизода: Агенция по заетостта (дирекции „Бюро по труда“), Министерство на образованието и науката, Министерство на труда и социалната политика, Национален осигурителен институт, Национална агенция за приходите, Национална експертна лекарска комисия.

Други участници в епизода: лица, регистриращи се като безработни, работодатели

Стъпка 1: Създаване на възможност за онлайн кандидатстване за избрана свободна позиция през Виртуално бюро по труда

Описание на проблема:

Интернет страницата на Агенцията по заетостта понастоящем съдържа рубрика е-Трудова борса, в която потребителите могат да извършат търсене и разглеждане на:

- Профили на търсещи работа лица, регистрирани в бюрата по труда:

Настоящата функционалност предоставя възможност, на потребителите на сайта да осъществят търсене и разглеждане на профилите (без лични данни) на търсещи работа лица, които към момента на търсене са регистрирани в бюрата по труда. Търсенето се осъществява след като бъдат избрани критерии за търсене от страна на потребителя и въведен задължителния код за сигурност. За повече и конкретна информация за съответното лице по избрания профил потребителят трябва да се свърже с трудов посредник.

- Свободни работни места, обявени в бюрата по труда:

Настоящата функционалност предоставя възможност на потребителите да осъществят търсене в базата данни за всички свободни работни места, които преди това са обявени в бюрата по труда. Търсенето се осъществява след като потребителят избере критерии за търсене и въведе задължителния код за сигурност. За повече и конкретна информация за съответното работно място, потребителят трябва да се свърже с трудов посредник.

Раздел е-Трудова борса на интернет страницата на Агенцията по заетостта не разполага с възможност за онлайн кандидатстване за избрана позиция. Към момента има изградена двупосочна интерактивна връзка с основната информационна система на Агенцията по заетостта – „Национална база от данни на пазара на труда” /НБД/ и раздел е-Трудова борса, но въпреки това не е разработена възможност за онлайн кандидатстване за отворена позиция.

Предложения:

Създаване на възможност за онлайн кандидатстване за избрана свободна позиция

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
7.1.1.	Технологични действия Създаване на възможност за онлайн кандидатстване за избрана свободна позиция. Възможността за онлайн кандидатстване и проактивно предлагане на автобиографии ще се реализира чрез предвидените в НПВУ дигитална платформа Лаборатория на съвпаденията и Виртуално бюро по труда	Агенция по заетостта		30 юни 2025 г.

Стъпка 2: Служебно събиране на информация за завършено образование, намалена трудоспособност и последна месторабота при подаване на заявление за първоначална регистрация в Агенцията по заетостта

Описание на проблема: По данни на ИИСДА през 2024 г. Агенцията по заетостта е предоставила услуга № 1168 „Приемане на заявления и регистрация на търсещи работа лица“ 287 533 пъти.

При регистрация на търсещите работа лица в дирекция „Бюро по труда“ се представят документи за придобито образование и/или квалификация и решение на Териториалната експертна лекарска комисия/Националната експертна лекарска комисия – за лицата с трайно намалена работоспособност. В същото време през 2024 г. е отпаднало изискването за представяне на акт за прекратяване на правоотношението, а от месец юни 2025 г. влиза в действие електронният трудов запис, до който Агенцията по заетостта няма нормативнопредвиден достъп. Част от тази информация може да бъде набавена по служебен път.

1. Информацията за завършено образование може да се проверява в Регистъра на всички действащи, прекъснали и завършили студенти и докторанти, поддържан от Националния център за информация и документация – за завършилите висше образование след 1 януари 2012 г. и в Регистъра за документите за завършено основно образование, средно образование и/или придобита степен на професионална квалификация, поддържан от Министерството на образованието и науката – за завършилите средно образование след 1 януари 2007 г. и за основно образование, придобито след 1 юни 2009 г. Регистърът позволява проверка при въвеждане на идентификационен номер (ЕГН) и номер на дипломата.

2. Съгласно чл. 108а от Закона за здравето (ЗЗ) Националната експертна лекарска комисия създава и поддържа информационна база данни за всички лица, преминали през ТЕЛК/НЕЛК за установяване на трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане. Съгласно чл. 108а, ал. 6 от ЗЗ Агенцията по заетостта има право на достъп до базата данни на НЕЛК. Базата е изградена в две части – с данни преди 2000 и с данни след 2000 г.

3. Агенцията за заетостта няма нормативно предвиден достъп до електронния трудов запис, който ще влезе в действие през месец юни 2025 г.

Предложения:

При заявяване на услугата:

1. да се извършва служебна проверка за завършено образование – за висше образование след 1 януари 2012 г. и за средно образование след 1 януари 2007 г. и основно образование, придобито след 1 юни 2009 г. В случай че образованието е завършено преди посочените дати или ако документите не са включени в регистрите, потребителят предоставя документ за завършено образование за описване в Информационната система на Агенцията по заетостта, след което документът се връща на потребителя.

2. да се извършва служебна проверка за издадено решение на Териториалната експертна лекарска комисия/Националната експертна лекарска комисия за трайно намалена работоспособност.

3. Информацията за последна месторабота и за прекратяване на правоотношението на лицето да се получава от Единния електронен трудов запис.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
7.2.1.	Нормативни промени Постановление на Министерски съвет № 267 от 29.07.2024 г.	Министерство на труда и социалната политика		30 юни 2025 г.
7.2.2.	Технологични действия Създаване на възможност за автоматизирано извличане на информация за последна месторабота на лицето чрез получаване на информация от Единния електронен трудов запис: допълване на информация в справката в RegiX от Единния електронен трудов запис, така че АЗ да получава информацията по служебен път.	Национална агенция за приходите	Агенцията по заетостта	30 септември 2025 г.
7.2.3.	Технологични действия Възможност за справка за придобито висше образование (след 1 януари 2012), средно образование (след 1 януари 2007 г.) и основно образование (след 1 юни 2009 г.).	Министерство на образованието и науката	Агенция по заетостта	30 юни 2025 г.
7.2.4.	Технологични действия Възможност за справка относно наличие на трайно намалена работоспособност от информационната база данни за всички лица, преминали през ТЕЛК/НЕЛК за установяване на трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, поддържана от Националната експертна лекарска комисия. Преди и след 2020 – две системи след искане към МЕУ за достъп в справките.	Национална експертна лекарска комисия	Агенция по заетостта	30 юни 2025 г.

Стъпка 3: Едновременно подаване на заявления за регистрация на търсещо работа лице и за парично обезщетение

Описание на проблема: По данни на ИИСДА през 2024 г. Агенцията по заетостта е предоставила услуга № 1168 „Приемане на заявления и регистрация на търсещи работа лица“ 287 533 пъти. В същото време Националният осигурителен институт е предоставил услуга № 74 „Издаване на разпореждане за отпускане, отказ за отпускане, спиране, възобновяване, прекратяване и възстановяване на парично обезщетение за безработица“ 322 207 пъти.

В момента при подаване на заявление за регистрация на търсещи работа лица, на място в дирекция „Бюро по труда“ на Агенцията по заетостта, регистрираните като „безработни“ могат да подадат и Заявление за отпускане на парично обезщетение за безработица, което се предоставя на НОИ. Реализирано е комплексно административно обслужване, като от Агенцията по заетостта заявлението се препраща по служебен път до НОИ. Не е налична възможност за едновременно заявяване на двете услуги по електронен път.

През 2024 г. в изпълнение на проект BG05SFOP001-1.020 „Развитие и въвеждане на архитектурата на НОИ за процесите, свързани с паричните обезщетения, помощи и гарантирани вземания“ е реализиран нов единен портал за електронни услуги на НОИ. Посредством този нов портал, интегриран с информационната система „Парични обезщетения за безработица“ (ИС ПОБ) е възможно заявяване отпускането на парично обезщетение за безработица и по електронен път

Предложения:

Да бъде създадена възможност за едновременно заявяване на услуги чрез информационната система на Агенцията по заетостта.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
7.3.1.	Технологични действия Съвместна реализация на АЗ и НОИ за един „вход“ (автентикация), след което потребителят да бъде препратен към електронното заявление на НОИ, с оглед интеграцията с вътрешната ИС ПОБ.	Агенция по заетостта	Национален осигурителен институт	30 септември 2027 г.

8. Епизод от живота „Стартиране на бизнес“

Епизод от живота „Стартиране на бизнес“				
Обхват: <i>Начало на епизода:</i> Желание за регистриране на търговско дружество <i>Край на епизода:</i> Издаване на ЕИК и идентификационен номер за целите на ДДС, регистрация на фискално устройство, сключване на договор със служба по трудова медицина Стъпки за подобрене на епизода в рамките на настоящия план: Намаляване на срока за регистрация по ЗДДС за новорегистрирани търговци, подали заявлението за регистрация пред Агенцията по вписванията Водещи институции, участващи в епизода: Министерство на финансите, Национална агенция за приходите Други участници в епизода: лица, желаещи да регистрират търговец.				
Стъпка 1: Намаляване на срока за регистрация по ЗДДС за новорегистрирани търговци, подали заявлението за регистрация пред Агенцията по вписванията				
Описание на проблема: Понастоящем, независимо дали търговецът изяви желание при подаването на искане за вписване в ТРРЮЛНЦ за доброволна регистрация по ЗДДС или заяви регистрация директно в НАП, НАП издава акт за регистрация по ЗДДС в рамките на 14 дни (7 дни за проверка на основанието и 7 дни за издаване на акт) от получаване на искането. Не се прави разлика в сроковете за регистрация по ЗДДС в зависимост от това дали става въпрос за новорегистриран търговец или не. При новорегистриран търговец няма предходна дейност, която да бъде обстойно проверявана, поради което срокът може да бъде съкратен. Предложения: Да се направят изменения в ЗДДС (чл. 101), с които общият срок за регистрация на новорегистриран търговец да стане 7 дни.				
№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
8.1.1.	Нормативни промени Промени в Закона за данък върху добавената стойност, чл. 101 (относно промяна на срока)	Министерство на финансите		30 септември 2025 г.
8.1.2.	Технологични действия В случай че при практическото изпълнение на стъпката възникне необходимост, да се осигури допълнителна автоматизация, която да позволява съкращаване на срока за предоставяне на услугата от 14 на 7 дни.	Национална агенция за приходите		30 септември 2025 г.

9. Епизод от живота „Закриване на бизнес“

Епизод от живота „Закриване на бизнес“

Обхват:

Начало на епизода: Желание за ликвидация на търговец

Край на епизода: Търговецът е заличен в ТРРЮЛНЦ, прекратяване на дейността на осигурител в НОИ по служебен път и в НАП е подадена декларация за последния данъчен период. Лицето е предало ведомостите за заплати и трудовоправни документи в осигурителния архив на НОИ.

Епизодът разглежда както процеса по ликвидация на търговско дружество, така и заличаването на едноличен търговец (ЕТ), юридическите лица с нестопанска цел и кооперациите. Разглежда се хипотезата за ликвидация на търговско дружество, независимо от причината. Процесът по несъстоятелност не се разглежда.

Специфичното при този епизод е, че за различните правни форми на търговците има различни изисквания в процеса по закриване на бизнес както по отношение на документите, които се подават, така и по отношение на стъпките, които се извършват от потребителя. Независимо от това, има достатъчно обединяващи стъпки, които да позволят създаването на един процесен модел за епизода. В пътя на потребителя в епизода, при разглеждането на отделните процеси, част от процесния модел, са отразявани спецификите, които произтичат от правната форма на търговеца.

Всички търговски дружества заявяват прекратяване на дейността си и откриване на производство по ликвидация с едно и също заявление – Б6, а ЕТ заявява прекратяване и заличаване с А1 без ликвидация. В зависимост от правно-организационната форма се прилагат различни документи.

Стъпки в процес на изпълнение:

Съществена част от епизода е обект на оптимизиране със Закона за изменение и допълнение на Търговския закон (ДВ, бр. 82 от 2024 г.), с който се създават условия за провеждане в кратки срокове на производството по ликвидация на дружества, които отговарят на определени условия. Законът създава рамка за постигане на ускорена ликвидация на дружества без скорошна дейност, които не са регистрирани по Закона за данък върху добавената стойност и нямат наети служители. Улесняването на процеса се постига по две основни направления – съкращаване на сроковете на процедурите и въвеждане на „обслужване на едно гише“ чрез Агенцията по вписванията. С оглед на създаването на облекчения и намаляване на административната тежест, изпълнението на условията за провеждане на бързо производство по ликвидация само се декларира и представянето на декларация за тези условия следва да бъде достатъчно за разглеждане на заявленията в производството в по-кратки срокове.

Стъпки за подобрене на епизода в рамките на настоящия план:

Дерегистрация по ЗДДС.

Заедно със заявлението за вписване на прекратяване с ликвидация на фирма в ТРРЮЛНЦ, да се отбелязва и желание да остане регистрирано по ЗДДС до датата на заличаването му, като заявлението ще се изпраща към НАП през АВ

Водещи институции, участващи в епизода: Министерство на финансите, Национална агенция за приходите, Министерство на правосъдието, Агенция по вписванията, Министерство на труда и социалната политика, Агенция по заетостта, Национален осигурителен институт.

Други участници в епизода: търговски дружества, еднолични търговци.

Стъпка 1: Изборът на лице да остане регистрирано по ЗДДС до датата на заличаването му от Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел да може да се заявява и пред Агенцията по вписванията, при подаване на Заявление за прекратяване в ТРРЮЛНЦ

Описание на проблема:

Ако юридическото лице е регистрирано по ЗДДС, в 14-дневен срок от вписване на прекратяването (ликвидацията) на търговеца в ТРРЮЛНЦ, лицето следва да подаде до НАП заявление за deregистрация или да упражни правото си на избор да остане регистрирано до приключване на процедурата по ликвидация. Услугата на НАП е вписана в Административния регистър с номер 1895 „Дерегистрация на лица по Закона за данъка върху добавена стойност“. По данни на ИИСДА през 2023 г. услугата е заявена 18 120 пъти. За услугата не се заплаща такса.

Предложения:

Предложението е в заявление Б6 да има поле, на което се отбелязва, че заявителят иска да остане регистриран по ДДС до момента на заличаване в ТРРЮЛНЦ. В противен случай, ако заявителят не е отбелязал това заявление, ще трябва в 14 дневен срок от вписване на прекратяването да подаде заявление за deregистрация по ДДС. Така процесът ще бъде аналогичен на процеса по регистрация по ЗДДС, при който потребителят има възможност да заяви желание за регистрация по ЗДДС още в Агенция по вписванията. Пояснение: посоченото е приложимо само при прекратяване с ликвидация на дружествата.

Доколкото образците на заявленията, които се подават пред търговския регистър, съставляват приложения към Наредба № 1 от 14.02.2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (НВСДТРРЮЛНЦ), следва да се предвидят съответните изменения в посочената наредба относно създаване на специално поле за заявяване на искането в образца. На регистрация по ЗДДС подлежат както търговците, така и ЮЛНЦ. В предложените текстове следва да бъде предвидена възможност при подаване на заявления за вписване на прекратяване на дейността и откриване на производство по ликвидация и ЮЛНЦ да могат да заявят продължаване на осигуряването.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
9.1.1.	Нормативни промени Създаване на работна група със задача изготвяне на предложения за необходимите нормативни промени в: Закона за данък върху добавената стойност, Търговския закон, ДОПК и Кодекса за социално осигуряване.	Министерство на финансите	Министерство на правосъдието, Агенция по вписванията, Национален осигурителен институт	31 декември 2025 г.
9.1.2.	Нормативни промени Промени в Правилника за прилагане на Закона за данък върху добавената стойност	Министерство на финансите	Министерство на правосъдието, Агенция по вписванията	31 март 2026 г.
9.1.3	Нормативни промени Промени в Инструкция № 5 от 30.06.2005 г. за приемане и съхраняване на ведомости за заплати и трудовоправни документи на прекратени осигурители без правопреемник.	Министерството на финансите, Национален осигурителен институт	Агенция по вписванията	31 март 2026 г.
9.1.4.	Нормативни промени Промени в Наредба № 1 от 14.02.2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (НВСДТРРЮЛНЦ) - създаване на специално поле за заявяване на искането в образца, съгласно приложение № Б6	Министерство на правосъдието Агенция по вписванията	Министерство на финансите	31 март 2027 г.

9.1.5.	Технологични действия По аналогичен начин на процеса на регистрация по ЗДДС при получаване на информация от АВ в НАП да се обменя информация между АВ и НАП за правото на избор на търговеца, който се ликвидира, да остане регистриран по ЗДДС до датата на заличаването му от Търговския регистър	Национална агенция за приходите, Агенция по вписванията		30 юни 2026 г.
Стъпка 2: Разработване на образци/уеб форми за предоставяне на информацията от работодател, свързана с масови уволнения, в структуриран вид				
Описание на проблема: Агенцията по заетостта получава информацията, свързана с масови уволнения от работодателя, в неструктуриран вид. Това забавя обработката и предприемането на необходимите действия, съвместно с други институции.				
Предложения: Да се разработят образци/уеб форми за предоставяне на информацията от работодател в структуриран вид. Така ще е възможно тя да бъде споделена също в структуриран вид с другите институции, които използват тази информация.				
№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
9.2.1.	Технологични действия Разработване на уеб форми, чрез които информацията да се подава по електронен път от работодателя.	Агенция по заетостта		30 юни 2025 г.

10. Епизод от живота „Встъпване в брак“

Епизод от живота „Встъпване в брак“

Обхват:

Начало на епизода: Желание за встъпване в брак

Край на епизода: Подмяна на лични документи на съпруга/съпруг, съгласно промяната в семейния статус

Изпълнени стъпки от епизода:

С Решение № 496 на Министерския съвет от 2017 г. всички административни органи са задължени да предприемат необходимите действия за премахване на изискването за представянето на хартиен носител от гражданите и бизнеса на определени удостоверителни документи, един от които е удостоверение за сключен граждански брак, издавано от общинска администрация – за лица, родени след 1 януари 1984 г. В тази връзка са направени промени само в някои нормативни актове, в които се предвижда проверка по служебен път на семейното положение на съпрузите.

С изменения в ЗГР е добавена нова ал. 6 на чл.106 (ДВ, бр. 80 от 2023 г.), позволяваща данните от ЕСГРАОН, налични в електронен вид, да се предоставят безвъзмездно на доставчиците на електронни административни услуги като вътрешна електронна административна услуга по реда на Закона за електронното управление. Независимо от създадената възможност за безвъзмездно предоставяне на данните все още в специалните закони се изисква предоставяне на удостоверения за сключен граждански брак.

Стъпки в процес на изпълнение:

С Плана за намаляване на административната тежест, приет с Решение № 233 на Министерския съвет от 2024 г. е предвидено уреждане на елемент от епизода. Предвидена е мярка № 27 „Унифициране на подходите за удостоверяване на психичното здраве на лицата.“

Стъпки за подобрене на епизода в рамките на настоящия план:

1. Актуализиране на нормативната уредба, свързана с издаването на медицинско свидетелство за целите на встъпване в брак и въвеждане на електронно медицинско свидетелство.
2. Създаване на работна група за изрична делегация за определяне на болестите и изискванията/образец на медицинско свидетелство за целите на встъпване в брак.
3. Отмяна на Инструкция № 1 за реда за медицинско освидетелствуване на встъпващите в брак, издадена от Министерството на народното здраве, актуализиране на подзаконовата рамка, включително списъка със заболявания и болести, приложение към инструкцията.
4. Въвеждане на служебно събиране на информация относно удостоверението за сключване на граждански брак. Въвеждане на допълнителен канал за получаване на удостоверение за граждански брак.

Водещи институции, участващи в епизода: Министерство на правосъдието, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на здравеопазването

Други участници в епизода: лица, желаещи да сключат брак и лица, сключили брак.

Стъпка 1: Актуализиране на нормативната уредба, свързана с издаването на медицинско свидетелство за целите на встъпване в брак и въвеждане на електронно

медицинско свидетелство

Описание на проблема:

Съгласно чл. 9, ал. 1 от СК, желаещите да сключат брак предоставят лично медицинско свидетелство на длъжностното лице по гражданското състояние на хартиен носител. Нормативната уредба, с която се регулира медицинското свидетелство – Инструкция №1, за реда за медицинско освидетелствуване на встъпващите в брак, издадена от Министерството на народното здраве, е остаряла (приета е през 1985 г., последното изменение е от 1991 г.), не предвижда възможности за служебно събиране на информация и е идентифицирана нужда от актуализиране.

На основание § 39 от преходните и заключителни разпоредби към Закона за здравето, от отмяната на Закона за народното здраве до настоящия момент Инструкция № 1 на практика се прилага при мълчаливо адаптиране на разпоредбите ѝ към системата на здравеопазването за нуждите на всеки конкретен случай. В основната си част инструкцията отдавна е неприложима. С цел постигане на еднаквост в практиката, облекчаване на гражданите, медицинските специалисти и длъжностните лица по гражданското състояние се прилагат въведените с инструкцията списъци на болести и образец на медицинско свидетелство. За това обаче следва да е налице изрично законово правно основание, което понастоящем липсва.

Не е приета подзаконова нормативна уредба, която да урежда поддържането на Национален служебен регистър на лица с психични разстройства, регламентиран в чл. 147а от Закона за здравето (33).

Предложения:

- Отмяна на Инструкция № 1 за реда за медицинско освидетелствуване на встъпващите в брак, издадена от Министерството на народното здраве, както и на приложимия списък със заболявания и болести (Приложения 1, 2 и 3 от Инструкцията). Създаване на актуална подзаконова нормативна уредба, съобразена с обмена на електронни документи между административните органи и служебното събиране на информацията. Необходима е промяна в Семейния кодекс с цел създаване на правно основание за определяне от министъра на здравеопазването на списъци със заболяванията по чл. 7, ал. 1, т. 2 и 3 и на образец на медицинското свидетелство по чл. 9, ал. 1, т. 2 от СК.
- Нормативни промени, с които да отпадне издаването на удостоверение, че лицето не се води на психиатричен отчет по досегашния административен ред и замяна с нормативни способности, базирани на медицински подход към здравословното състояние на лицето. Промените са част от Плана за намаляване на административната тежест, приет с Решение № 233 на Министерския съвет от 2024 г., в който е предвидена мярка № 27 „Унифициране на подходите за удостоверяване на психичното здраве на лицата“.
- Въвеждане на електронно медицинско свидетелство при стъпване в брак.
- В рамките на електронното здравно досие, вписване в здравния запис на лицето необходимата информация чрез връзка между системите на общопрактикуващия лекар и НЗИС. Предоставяне на достъп до съответната нововъведена информация в НЗИС на заинтересованите институции (длъжностното лице по гражданско състояние). Достъпът е ограничен само до нужното медицинско удостоверение, няма достъп до цялото досие на лицето в НЗИС. Съответното лице също да получи нотификация за вписаните обстоятелства. Промени в Закона за здравето с оглед уреждане на въпросите за предоставяне на достъп на длъжностните лица по гражданското състояние до НЗИС.“

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
10.2.1.	Нормативни промени Създаване на актуална нормативна уредба - промени в Семейния кодекс.	Министерство на правосъдието, Министерство на		31 март 2027 г.

	Създаване на работна група за изрична делегация за определяне (със списък от министъра на здравеопазването) на болестите и изискванията/образец на медицинско свидетелство за целите на встъпване в брак. Отмяна на Инструкция № 1 за реда за медицинско освидетелствуване на встъпващите в брак, издадена от Министерството на народното здраве.	здравеопазването		
10.2.2.	Нормативни промени Промени в Семейния кодекс (заедно с мярка 10.1.1. и 10.2.1) Регламентиране на процеса по извършване на служебна проверка – длъжностното лице по гражданското състояние извършва служебна проверка в електронния здравен запис на всеки от встъпващите в брак в Националната здравно-информационна система за наличие на медицинско свидетелство, потвърждаващо обстоятелствата, че лицата, встъпващи в брак, не страдат от болестите, посочени в чл. 7, ал. 1, т. 2 и 3, включително с промени в Закона за здравето с оглед уреждане на въпросите за предоставяне на достъп на длъжностните лица по гражданското състояние до НЗИС.	Министерство на здравеопазването		31 март 2027 г.
10.2.3.	Нормативни промени Промени в Наредба № Н-6 от 21 декември 2022 г. за функционирането на Националната здравноинформационна система	Министерство на здравеопазването		31 март 2027 г.
10.2.4.	Технологични действия 10.2.4.1. Въвеждане на електронно медицинско свидетелство за встъпване в брак. 10.2.4.2. В рамките на електронното здравно досие, вписване на информацията, свързана с електронното медицинско свидетелство за встъпване в брак в здравния запис на лицето чрез връзка между системите на общо практикуващият лекар и НЗИС. Предоставяне на достъп до съответната информация на заинтересованите институции. 10.2.4.3. Съответното лице също да получи нотификация за вписаните обстоятелства.	Министерство на здравеопазването		31 март 2027 г.

Стъпка 3: Въвеждане на служебно събиране на информация относно удостоверението за сключване на граждански брак. Въвеждане на допълнителен канал за получаване на удостоверение за граждански брак

Описание на проблема:

Удостоверението за сключен граждански брак се предоставя пред редица държавни и общински институции с цел стартиране на административна услуга (напр. пред Агенцията по вписванията при променено име или заличаване на едноличен търговец, и др.).

Съгласно Решение № 496 на Министерския съвет от 2017 г. всички административни органи следва да предприемат необходимите действия за премахване на изискването за представянето на хартиен носител от гражданите и бизнеса на определени удостоверителни документи, един от които е удостоверение за сключен граждански брак,

издавано от общинска администрация – за лица, родени след 1 януари 1984 г. В тази връзка са направени промени само в някои нормативни актове, в които се предвижда проверка по служебен път на семейното положение на съпрузите.

С изменения в ЗГР е добавена нова ал. 6 на чл.106 (ДВ, бр. 80 от 2023 г.), позволяваща данните от ЕСГРАОН, налични в електронен вид, да се предоставят безвъзмездно на доставчиците на електронни административни услуги като вътрешна електронна административна услуга по реда на Закона за електронното управление. Независимо от създадената възможност за безвъзмездно предоставяне на данните все още в специалните закони се изисква предоставяне на удостоверения за сключен граждански брак.

Предложения:

1. Отпадане на изискванията за предоставянето на документа. Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване” на МРРБ предоставя по служебен ред, незабавно и автоматизирано по електронен път (от НБД „Население“) и безплатно данните на съда, държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация, лицата, на които са възложени публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги. Информацията да се получава по служебен път, както на централно, така и на общинско ниво чрез справка в НБД „Население” посредством RegiX. В случай че е необходимо служебно издаване на удостоверение за граждански брак, то се издава по установения към момента ред – от длъжностните лица по гражданското състояние в общинските администрации.**2.** Промяна на всички нормативни актове, които изискват предоставяне на информация за сключен брак, като се задължават органите да правят служебна проверка за необходимата информация.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
10.3.1.	Нормативни промени 1. Идентифициране на всички закони и подзаконовни нормативни актове, които съдържат изискване за представяне на удостоверение за сключване на граждански брак. 2. Промени в Закона за гражданската регистрация и със заключителни разпоредби да се променят специалните закони с оглед вместо предоставяне на удостоверение за сключен граждански брак от потребителите на услуги информацията да се получи по служебен път, на основание член 106, ал.6 от ЗГР. Изменения и допълнения в чл. 88 и чл. 106 от ЗГР.	Министерството на регионалното развитие и благоустройството	Администрация на Министерския съвет	31 декември 2025 г.

11. Епизод от живота „Настъпване на смърт“

Епизод от живота „Настъпване на смърт“

Обхват:

Начало на епизода: Констатиране на смърт

Край на епизода: Издаване на удостоверение за наследници на починало лице

Стъпки за подобрене на епизода в рамките на настоящия план:

Намаляване взаимодействието на потребителя с институциите при издаване на съобщението за смърт: медицинските лица, констатирали смъртта, да предоставят документа на длъжностното лице по гражданско състояние.

Въвеждане на срок за предоставяне на Съобщението за смърт пред длъжностните лица по гражданско състояние.

Предоставянето на документа да се осъществява по електронен път, когато са налице необходимите технически ресурси (възможността за предоставяне на хартиен носител остава).

Въвеждане на задължение за изпращане на съобщение за смърт от компетентното медицинско лице, незабавно след съставянето му.

Ограничаване на изискването за удостоверение за наследници и въвеждане на служебен обмен на информация.

Водещи институции, участващи в епизода: Министерството на здравеопазването, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на електронното управление, общинските обредни домове/гробнищните паркове на територията на България.

Стъпка 1: Служебно уведомление от медицинското лице до длъжностното лице по гражданско състояние за съставеното „Съобщение за смърт“ и въвеждане на съобщението в електронен формат

Описание на проблема:

Съгласно чл. 4, ал. 3 от Наредба № 14 от 15.04.2004 г. за медицинските критерии и реда на установяване на смърт, първият екземпляр от съобщението за смърт се изпраща на длъжностното лице по гражданското състояние в общината, района, кметството или населеното място, на чиято територия е настъпило събитието. Документът се издава единствено на хартиен носител. Практика е предоставянето на документа да се осъществява посредством близките на починалото лице на гише в съответната компетентна администрация – на територията на общината, в която е настъпило събитието. Съгласно чл. 55, ал. 1 от Закона за гражданска регистрация длъжностното лице по гражданско състояние пристъпва към съставянето на акт за смърт, след като получи съобщението за смърт. Липсва възможност за изпращане съобщението по електронен път от лекарите/фелдшерите/лечебните заведения, издали документа, до длъжностното лице по гражданско състояние на територията на общината, на която е настъпило събитието.

Предложения:

Съобщението за смърт да се съставя във формата на електронен документ, като връчването му на длъжностното лице по гражданско състояние да се осъществява служебно по електронен път. Предоставянето му на хартиен носител следва да бъде прилагано в изключителни случаи, само и единствено при липса на техническа възможност. Служебно изпращане на хартиен носител на съобщението за смърт да се прилага при медицински лица извън лечебните заведения в рамките на същия срок – незабавно след

съставянето му. За лечебните заведения да се осъществи въвеждане на данните за настъпила смърт в съответната система на лечебно/болнично заведение и същите да се изпращат към НЗИС, както и да се изготвя автоматично изпращане на набор от данни към идентифицираните заинтересовани администрации, за които е необходимо да предприемат следващите стъпки.

За целта всички данни следва да са налични при въвеждане от лицето, имащо право да констатира смъртта в съответната система, която има взаимодействие с НЗИС. Обхватът на данните следва напълно да съвпада с образеца на съобщение за смърт, определен с Наредба № 42 от 2004 г. за въвеждане на Международната статистическа класификация на болестите и проблемите, свързани със здравето – десета ревизия (ДВ, бр. 111 от 2004 г.). Промяната ще осигури спазване на задължението на лекарите и фелдшерите, констатирани смъртта, незабавно да предоставят документа на длъжностните лица по гражданско състояние с цел спазване на последващите срокове за издаване на акт за смърт и осъществяване на погребение.

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
11.1.1.	Нормативни промени Промени в Наредба № 14 от 15 април 2004 г. за медицинските критерии и реда на установяване на смърт - Регламентиране на новия процес по издаване и получаване на съобщението за смърт – в електронна среда (чл. 4) - Регламентиране на процеса при лечебните заведения – въвеждане на данните за настъпилата смърт в съответната система на лечебно/болнично заведение и същите да се изпращат към НЗИС автоматично. - Регламентиране на изключения от правилото – предоставяне на хартиен носител. - Въвеждане на възможност съобщението за смърт да се изпраща по електронен път към НСИ. (чл. 18) - поетапно Формата на „съобщение за смърт“ е определена в Наредба № 42 от 2004 г. за въвеждане на класификационни статистически системи за кодиране на болестите и проблемите, свързани със здравето, и на медицинските процедури (Загл. изм. – ДВ, бр. 75 от 2014 г., доп., бр. 106 от 2014 г.), издадена от министъра на здравеопазването.	Министерство на здравеопазването		30 септември 2025 г.
11.1.2.	Нормативни промени Промени в чл. 25 от Наредба № РД-02-20-9 от 21 май 2012 г. за функциониране на Единната система за гражданска регистрация, като се допълни разпоредбата с възможността за издаване на съобщението за смърт в електронен вид	Министерство на регионалното развитие и благоустройството		31 декември 2025 г.
11.1.3.	Нормативни промени Промени в Закона за гражданската регистрация Отмяна на разпоредбата на чл. 55, ал. 2 с цел прецизиране на нормативната уредба относно	Министерство на регионалното развитие и благоустройството	Министерство на здравеопазването	31 декември 2025 г.

	процеса по съставяне на съобщение за смърт. Процедурата следва да бъде регламентирана в един акт – Наредба № 14 от 15 април 2004 г. за медицинските критерии и реда на установяване на смърт. Да бъдат регламентирани ясно и изключения от правилото – предоставяне на „Съобщение за смърт“ и на хартиен носител, например в случаите на липса на технически ресурс, издаване на документа извън лечебните заведения и др.			
11.1.4.	Технологични действия 11.1.5.1. Осигуряване на сигурен канал за незабавно получаване на информацията от съобщението за смърт, необходима за издаване на акта за смърт, от страна на длъжностното лице по гражданско състояние в общината, района, кметството или населеното място, на чиято територия е настъпило събитието чрез вписване на обстоятелствата в здравното досие на лицето в НЗИС. 11.1.5.2. Уведомлението на ДЛГС да се осъществи по един от изброените начини: - Чрез Системата за сигурно електронно връчване – при невъзможност НЗИС автоматично да уведоми ДЛГС за вписаните обстоятелства. - Чрез НЗИС към компетентното ДЛГС – при въвеждане на автоматизирано уведомление от страна на НЗИС към компетентния орган.	Министерство на здравеопазването		30 септември 2025 г.
11.1.5.	Технологични действия Добавяне на кметствата в ССЕВ	Министерство на електронното управление	НСОРБ	30 септември 2025 г.
Стъпка 2: Въвеждане на задължение за изпращане на съобщение за смърт от компетентното медицинско лице, незабавно след съставянето му				
Описание на проблема: Съществува припокриване на сроковете относно: - Предоставяне на длъжностното лице по гражданско състояние на съобщението за смърт – съгласно чл. 25 от Наредба № РД-02-20-9 от 21.05.2012 г. за функциониране на Единната система за гражданска регистрация срокът е незабавно след съставяне. Срокът за съставяне на документа не е нормативно уреден, а имплицитно заложен в Наредба №14 и ЗГР – до 48 часа от настъпване на смъртта. Издаване на акт за смърт – до 48 часа от настъпването на смъртта (чл. 54, ал. 1 от ЗГР). - Извършване на погребение – между 24 и 48 часа от настъпване на смъртта, освен ако не се вземат мерки за запазване и съхранение в специализирана хладилна камера или консервация на трупа (чл. 19 от Наредба №2 от 21 април 2011 г.). Липсва уреждане срока за съставяне на съобщението за смърт в съответната нормативна уредба за спазване на последващите срокове – за издаване акт за смърт и за извършване на погребение. Предложения: Съобщението за смърт да бъде изпратено от общопрактикуващите лекари, лекарите/фелдшерите незабавно след съставянето му.				

№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
11.2.1.	Нормативни промени Промени в Наредба № 14 от 15 април 2004 г. за медицинските критерии и реда на установяване на смърт. Уреждане на срок за изпращане на съставеното съобщение за смърт – лекарят/ фелдшерът да изпраща съобщението за смърт по електронен път незабавно след съставянето му до длъжностното лице по гражданско състояние в общината, района, кметството или населеното място, на чиято територия е настъпило събитието (чл. 4)	Министерство на здравеопазването		30 септември 2025 г.
Стъпка 3: Ограничаване на изискването за удостоверение за наследници и въвеждане на служебен обмен на информация				
Описание на проблема: Удостоверението за наследници често се изисква от институции и организации, които не са законово задължени да го обработват, включително от доставчици на обществени услуги (електроразпределителни дружества, мобилни оператори, банки, нотариуси и др.). Информацията за наследници е чувствителна и изисква високо ниво на защита, каквото частните организации не могат да гарантират. Нерегламентираната обработка на удостоверението за наследници носи риск от злоупотреби и неправомерно съхраняване на лични данни, което противоречи на Закона за защита на личните данни. Наред с това се създават предпоставки за неправомерно използване на данните за разпореждане с имоти, сметки и активи на починали лица. Увеличава се рискът от измами и фалшифициране – съхранението на удостоверения в архиви, които не са защитени, създава възможност за престъпни схеми, включващи подмяна на документи и злоупотреба с наследствени имоти. През 2023 г. МЕУ осигури възможност Службите по геодезия, картография и кадастър, НОИ и Изпълнителна агенция по горите да набавят по служебен път удостоверение за наследници, чрез реализираната от МЕУ нова вътрешна услуга. Тя се предоставя през Системата за сигурно електронно връчване. Предложения: Да се осигури по-ефективно и сигурно управление на наследствените данни и да се намали административната тежест за гражданите и бизнеса чрез: 1. Автоматизирано предоставяне на информация за наследниците чрез електронни справки, когато е предвидено в закона. 2. Осигуряване на механизъм за проследяване на издадените удостоверения. 3. Разширяване на създадената функционалност за набавяне по служебен път на удостоверение за наследници, чрез реализираната от МЕУ вътрешна електронна административна услуга.				
№	Мерки	Водеща институция	Партниращи институции	Срок за изпълнение
11.3.1.	Нормативни промени	Министерство на регионалното	Министерство на правосъдието,	30 септември 2025 г.

	Идентифициране на всички закони и подзаконови нормативни актове, които съдържат изискване за представяне на удостоверение за наследници. Промени в Закона за гражданската регистрация и със заключителни разпоредби да се изменят специалните закони с оглед вместо предоставяне на удостоверение за наследници от потребителите на услуги информацията да се получи по служебен път, на основание член 106, ал.6 от ЗГР. В случаите, в които без да има нормативно изискване, такова удостоверение не следва да се изисква. Да бъде добавена разпоредба, съгласно която, удостоверение за наследници може да се изисква само, когато е предвидена в закон. Административните органи и организации, предоставящи обществени услуги, при които не е предвидено изискване за комплектоване на досие, да бъдат задължени да правят служебна справка чрез ЕСГРАОН или RegiX вместо да изискват и съхраняват при себе си документа от гражданите.	развитие и благоустройството	Министерство на електронното управление и други по преценка на водещата институция.	
--	--	------------------------------	---	--